

Türkiye’de Eğitim Ortamlarında “Çocuğa Yönelik Şiddet” RAPORU

1 Ocak 2016-30 Eylül 2023

Tarihleri Arasında Basına Yansıyan Şekli ile

Eğitim Ortamlarında Şiddet Vaka Derlemesi

Türkiye’de Eğitim Ortamlarında “Çocuğa Yönelik Şiddet” RAPORU

1 Ocak 2016-30 Eylül 2023

Tarihleri Arasında Basına Yansıyan Şekli ile
Eğitim Ortamlarında Şiddet Vaka Derlemesi

FİSA Çocuk Hakları Merkezi Hakkında;

FİSA Çocuk Hakları Merkezi, 19 Ocak 2015 tarihinde kurulan “Fikir ve Sanat Atölyesi Derneği (FİSA)” bünyesinde kurulmuş, çocuğun insan hakları alanında çalışmalar yürüten bir merkezdir.

FİSA Çocuk Hakları Merkezi'nin temel amacı; çocuğun insan hakları alanında ayırım gözetilmeden, her bir çocuğun yaşama ve gelişme hakkının güvence altına alınarak kamusal alanda söz sahibi olduğu, kararlara etkin katılım gösterebildiği ve yüksek yararının gözetildiği demokratik bir toplumsal yapının oluşmasına katkıda bulunmaktır.

Merkezin kurucuları uzun yıllar çocuk hakları alanında çalışmalar yürüten uzmanlardan oluşmaktadır. Merkez bu amaca ulaşmak için faaliyetlerini 2 temel program altında yürütmektedir. Programlarla ulaşılmak istenen hedefler şöyledir:

Çocuklar için Adalet Programı

Çocuklar için Adalet Programı kapsamında yapılan dava takipleri, izleme ve raporlama ve savunuculuk çalışmalarıyla; hak ihlallerinin görünür kılınması, karar vericilerin çocuk hakları yükümlülüklerini yerine getirme konusunda daha fazla hesap verebilir olması; verilen hukuki destekle çocukların adalete erişimine destek olunması ve cezasızlığın önlenmesi çabasına katkı verilmesi hedeflenmektedir.

Bu program kapsamında verilen psiko-sosyal destek ile hak ihlallerine maruz kalan çocuk ve yakınlarının yeniden güçlenmelerine yardımcı olunması da ayrıca hedefler arasında yer almaktadır.

Çocuklar için Eşitlik Programı

Çocuklar için Eşitlik Programı kapsamında ise; çocuk hak ihlallerinin temel sebebi olan ve ihlallerin tekrar tekrar gerçekleşmesine yol açan, toplumun yerleşik çocukluk algısının uluslararası standartlar noktasında değiştirilmesi ile çocuğun hak sahibi bir özne olduğu anlayışının benimsenmesi, böylece çocuğa yönelik hak ihlallerinin azalmasına, her bir çocuğun sağlıklı, onurlu ve barış içerisinde bir yaşam sürmesine ve demokratik bir toplumun inşasına katkı verilmesi hedeflenmektedir.

Şubat 2024

FİSA / Çocuk Hakları Merkezi

İçindekiler

TABLolar LİSTESİ & KISALTMALAR	5
SUNUŞ	6
BÖLÜM I: KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE TANIMLAR	7
1.1. Kavramsal Çerçeve	7
1.2. Tanımlar	8
1.2.1. Bir İnsan Hakları İhlali Olarak Okullarda ve Eğitim Ortamlarında Çocuklara Yönelik Şiddet	11
BÖLÜM II: EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDET İLE İLGİLİ MEVUZAT VE YAPILAN ÇALIŞMALAR	15
2.1. ULUSLARARASI MEVZUAT	15
2.1.1. Türkiye'nin İmzaladığı Uluslararası Sözleşmeler/ Ek Belgeler/Protokoller	17
2.2. ULUSAL MEVZUAT	18
2.2.1. Çocukların Her Türü Şiddete Karşı Korunmasına İlişkin Yürürlükte Bulunan Mevzuat Düzenlemeleri	18
2.2.2. Çocuğa Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı	20
2.2.3. Eğitim Ortamlarında Şiddetin Önlenmesi ve Azaltılması Strateji ve Eylem Planı	20
2.2.4. Millî Eğitim Bakanlığı "Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi"	21
2.2.5. Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Çalışmalar	21
2.2.5.2. Politika Metinleri ve Diğer Belgeler	22
BÖLÜM III: TÜRKİYE'DE OKULDA VE EĞİTİM ORTAMINDA ÇOCUĞA YÖNELİK ŞİDDET VERİ DERLEMESİ	24
3.1. Türkiye'de Okulda ve Eğitim Ortamında Şiddete İlişkin Medya Taraması	26
3.1.1. Tarama ve Veri Derleme Yöntemi	27
3.1.2. Veri Analiz Tabloları	28
BÖLÜM IV: TÜRKİYE'DE OKULDA VE EĞİTİM ORTAMLARINDA YAŞANAN ÇOCUĞA YÖNELİK ŞİDDET VAKA ÖRNEKLERİ (1 Ocak 2016- 30 Eylül 2023)	31
BÖLÜM V: VAKA ANALİZLERİ	64
BÖLÜM VI: VAKALARA İLİŞKİN DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER	71
BÖLÜM VII: OKULLARDA ÇOCUĞA KARŞI ŞİDDETİN İZLENMESİNE DAİR GÖSTERGELER	73

TABLULAR LİSTESİ

- **Tablo 01** Şiddet Türleri
- **Tablo 02** Yaşanan Şiddet Türü
- **Tablo 03** Şiddetin Yaşandığı Okul Türü
- **Tablo 04** Şiddeti Gerçekleştiren Failin Görevi
- **Tablo 05** Şiddeti Gerçekleştiren Failin Cinsiyeti
- **Tablo 06** Şiddete Maruz Bırakılan Çocuğun Cinsiyetine Göre Vakalar
- **Tablo 07** Şiddete Maruz Bırakılan Çocuğun Yaşına Göre Vakalar
- **Tablo 08** Şiddete Maruz Bırakılan Çocuğun Özel Durumuna Göre Vakalar
- **Tablo 09** Yaşanan Şiddet Vakasına Yönelik Açılan İdari Soruşturma Oranları
- **Tablo 10** Yaşanan Şiddet Vakasına Yönelik Açılan Adli Soruşturma Oranları
- **Tablo 11** Yaşanan Şiddet Vakasında Failin Ceza Alma Oranları

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
AİHM	Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
AİHS	Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi
AYM	Anayasa Mahkemesi
BM	Birleşmiş Milletler
BMÇHS	Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme
CEDAW	Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi
ÇHS	Çocuk Hakları Sözleşmesi
HSYK	HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULU
ILO	Uluslararası Çalışma Örgütü
ISPCAN	Uluslararası Çocuk İstismarı ve İhmalinin Önlenmesi Topluluğu
MEB	Millî Eğitim Bakanlığı
SHUDER	Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
UNESCO	Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu
UNICEF	Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu
UNVAC	Birleşmiş Milletler Çocuğa Karşı Şiddet Araştırması'nın
WHO	Dünya Sağlık Örgütü

Sunuş

Türkiye’de Eğitim Ortamlarında

“ÇOCUĞA YÖNELİK ŞİDDET” Raporu Hakkında;

İnsan hakları ihlallerine ilişkin raporlar ihlalleri görünür kılarak failerin cezasız kalmamasını, ihlallerin etkisinin ortadan kaldırılmasını ve bir daha benzer bir ihlalin yaşanmaması için devlete yükümlülüklerini hatırlatmayı amaçlamaktadır.

Türkiye, pek çok diğer konuda olduğu gibi, insan hakları alanında da izleme ve raporlama yapabilmek için gerekli olan sistematik ve güvenilir veriye ulaşmanın çok zor olduğu bir ülkedir. Sistematik ve güvenilir veri eksikliği izleme ve raporlamayı zorlaştırmaktadır. İzleme ve raporlamanın eksikliği de insan hakları ihlallerine yol açan sorunu, sorunun nedenlerini ve boyutunu görünmez kıldığı için, çözümü geciktirmekte ya da imkânsız kılmaktadır. Ancak bütün bu olumsuzluklara rağmen insan hakları ihlallerinin görünür kılınmasında eldeki kısıtlı veriler kullanılarak yazılacak raporlar önemini yine de korumaktadır.

Elinizdeki rapor da aynı kısıtlı çerçeve içinden Çocuğa Yönelik Şiddetin resmini görünür kılmayı hedeflemektedir. Bu rapor çocukların en fazla yaşamlarının geçirdikleri mekânlar olan okul ve eğitim ortamlarındaki şiddeti görünür kılarak kamuoyunun dikkatini çekmeyi ve devletin yükümlülüklerini hatırlatmayı amaçlamaktadır. Çünkü biliyoruz ki bu raporlar çocuk haklarına ilişkin politikalarda, otoritelerin tutum ve davranışlarını değiştirmede olumlu yönde etki sağlayabilecek güce sahiptir.

FİSA Çocuk Hakları Merkezi tarafından, İnsan Hakları Savunucularının Korunması programı kapsamında desteklenen “Çocuklar İçin Adalet Projesi” kapsamında hazırlanan bu rapor da genelde çocuğa yönelik şiddeti, özelde ise okul ve eğitim ortamlarında şiddete ilişkin kavramsal çerçeveyi, ulusal ve uluslararası mevzuatı, yapılan çalışmaları, medya taraması modeline dayalı olarak vaka derlemesini ve çocuğa yönelik okulda ve eğitim ortamlarında şiddete dair izleme göstergelerini içermektedir.

Çocukların tüm alanlarda maruz bırakıldıkları hak ihlallerinin en önemli nedeninin başında, çocukların hak ve özgürlükleri olan, bağımsız, hak sahibi birer "birey" olarak algılanmaması gelmektedir. Şiddet her zaman eşit olmayan ilişkilerde var olur. Dolayısıyla çocuklar yaşamın eşit ortakları, tıpkı yetişkinler gibi hak ve özgürlük sahibi bireyler olarak kabul edilmedikçe, varlıkları şimdi değil gelecekte değerli görüldükçe, potansiyelleri "geleceğe" ötelendikçe, bugünün önceliği olmadıkça, bugüne ilişkin gereksinimleri dikkate alınmadıkça ne yazık ki şiddete uğramaya devam edecektir.

Okulda ve Eğitim Ortamlarında Şiddet raporu da bu yaklaşım temelinde hazırlanmış olup benzer raporların hazırlanmaması umuduna ve çabasına katkı vermeyi amaçlamaktadır.

Veri toplama süreçlerinde ve raporun yayına hazırlanmasındaemeği geçen **Merve Yüksek, Ebru Ergin, Ezgi Koman, Ezgi Orak ve Ezgi Yaman’a** sonsuz teşekkürlerimizle...

FİSA Çocuk Hakları Merkezi

Bölüm:1

Kavramsal Çerçeve ve Tanımlar

1.1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Çocuğa yönelik şiddet bir insan hakları ihlali olarak karşımızda durmaya devam etmektedir. Şiddet zaman zaman şekil değiştirmekte, zaman zaman çeşitli nedenlerle yeniden üretilmekte, bazen artmakta, bazense daha görünür olmaktadır. Ama ne yazık ki tüm çocuklar şiddetin değişik biçimlerine, değişik ortamlarda ve değişik failer tarafından maruz kalmaya devam etmektedir.

Şiddet biçim değiştirirse de fail farklılaşsa da çocukların şiddete maruz kalması hep benzer bir mekanizmayla, benzer bir sistemle gerçekleşmektedir: Gücün ve erkin kötüye kullanımıyla.

1999 yılında gerçekleştirilen Çocuk İstismarının Önlenmesi ile ilgili Dünya Sağlık Örgütü (WHO) Danışma Toplantısında uzmanların üzerinde hemfikir oldukları genel şiddet tanımı şöyledir:

“Çocuk istismarı ve çocuklara kötü muamele, sorumluluk, güven veya güç ilişkileri bağlamında, çocuğun sağlığı, yaşamı, gelişmesi veya onuru açısından fiili veya potansiyel zararlarla sonuçlanan her tür fiziksel veya duygusal kötü muameleyi, cinsel istismarı, ihmali veya ihmalkâr davranışı, ticari veya başka amaçlı sömürüyü kapsar.”

Çocuğa yönelik şiddet temel bir insan hakkının ihhalidir.

Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme (BMÇHS) çocukların şiddete karşı korunma haklarını güvence altına almaktadır. Yetişkinler (yasalar uyarınca) şiddete karşı nasıl korunuyorlarsa, çocuklar için de aynı geçerli olmalıdır.

Çocuğa yönelik şiddet toplumsal bir sorundur.

Çocuklara yönelik şiddet yaşam boyu sürececek toplumsal ve tıbbi sorunlara yol açabilmektedir. Bunların arasında depresyon, anti-sosyal ve saldırgan davranışlar, madde bağımlılığı, akciğer, karaciğer ve kalp rahatsızlıkları, okul ve çalışma yaşamında yetersiz performans, akranlarla sorunlu ilişkiler ve suça yönelme yer almaktadır.

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) ve Uluslararası Çocuk İstismarı ve İhmalinin Önlenmesi Topluluğu (ISPCAN), yayımladıkları ortak raporda, çocuklara kötü muamelenin sonucunun şiddet üreten ve sağlıksız bir toplum olduğunu göstermiştir (Donat Bacıoğlu, 2011). Çocukluğunda bir şekilde şiddete maruz kalan ya da şiddete tanık olan çocuklar, şiddeti model alarak şiddet uygulama eğilimi gösterebilmektedir. İşte bu nedenle şiddet yalnız bireysel değil, aynı zamanda toplumsal bir sorun olarak karşımızda durmaktadır.

Toplumsal bir sorun haline gelen ve ülkemizde de faili ve şekli itibarıyla sürekli değişen ve hızla artan şiddet olayları çocuk ve gençleri de doğrudan etkilemektedir. Bu nedenle çocuğa yönelik şiddet bütün disiplinler ve ilgili kurumlar tarafından araştırılması, tüm önleyici ve koruyucu programların geliştirilerek insan hakları temelinde ele alınması gereken bir alandır.

1.2. TANIMLAR

Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin 19. maddesi ve Çocuk Hakları Komitesi'nin çalışmaları uyarınca, Birleşmiş Milletler Çocuğa Karşı Şiddet Araştırması'nın (UNVAC) amaçları çerçevesinde çocuğa karşı şiddet aşağıdaki gibi tanımlanmıştır¹:

Çocuğa karşı şiddet “çocuk istismarı ve çocuklara kötü muamele, sorumluluk, güven veya güç ilişkileri bağlamında, çocuğun sağlığı, yaşamı, gelişmesi veya onuru açısından fiili veya potansiyel zararlarla sonuçlanan her tür fiziksel veya duygusal kötü muameleyi, cinsel istismarı, ihmali veya ihmalkâr davranışı, ticari veya başka amaçlı sömürüyü kapsar.”

Dünya Sağlık Örgütü tarafından yapılan tanıma göre ise şiddet;

“Bireyin kendine, bir başkasına, bir grup ya da topluluğa yönelik olarak ölüm, yaralama, ruhsal zedeleme, gelişimsel bozukluğa yol açabilecek ya da neden olacak şekilde fiziksel zorlama, güç kullanımı ya da tehdidi amaçlı olarak uygulaması”

olarak tanımlanmaktadır (WHO, 2014: from WHO global consultation on violence and health, 1996). Bilinçli olarak güç kullanımı, sosyal ve kurumsal güç ilişkileri de bu tanım kapsamına girmektedir. Bu nedenle ayrımcılık, kültürel baskı ve birisini görmezden gelme de şiddet olarak tanımlanmaktadır.

Çocuk Hakları Sözleşmesine göre çocuğa karşı şiddet, bedensel veya zihinsel saldırı, şiddet veya istismar, ihmal ya da ihmalkâr muamele, irza geçme dahil her türlü istismar ve kötü muameledir. Şiddetin sıklığı, çocuğa verdiği zararın ağırlığı, kasıtlı olup olmadığı fark etmeksizin, hiçbir şiddet biçimi hukuken ve/veya toplumsal olarak kabul edilemez.

Birleşmiş Milletler Çocuğa Karşı Şiddet Araştırması (UNVAC) şiddetin gerçekleştiği beş temel ortamı da ortaya koymuştur. Bu ortamlar, şiddetin ortaya çıkabileceği izleme alanlarını anlatmaktadır

- Evde veya aile içinde şiddet
- Okullarda ve eğitim ortamlarında şiddet (örneğin, şiddete dayalı ve aşağılayıcı disiplin önlemleri; fiziksel, duygusal ve cinsel taciz ve şiddet ile özel (askeri okullar dahil) ve devlet okullarındaki zorbalık bu kapsamda yer almaktadır).
- Kurumlarda şiddet (her türlü kurum bakımı, koruyucu aileler ve çocuklara bakılan diğer ortamlar, sığınma evleri, engelliler ve gençlere yönelik kurumlar gibi alternatif bakım kurumları ve ceza infaz kurumları gibi kurumlardaki şiddet uygulamaları bu kapsamdadır).
- Çalışma ortamlarında şiddet (ev işlerinde çalışan, zorla çalıştırılmak veya cinsel sömürüde kullanılmak üzere alıkonulan, seks turizmi dahil ticari amaçlı cinsel sömürüye maruz kalan ve tehlikeli koşullarda çalıştırılan çocukların uğradıkları şiddet bu kapsamdadır).
- Toplumda ve sokaklarda şiddet (savaş durumları dışında, kanunla ihtilafa düşmüş çocuklar, çeteler tarafından uygulanan şiddet ve örgütlü suça karışan gençler bu kapsamdadır. Ayrıca, aynı kapsama, özel güvenlik görevlilerinin uyguladığı şiddet ve zararlı geleneksel uygulamalar da girmektedir. Medyada, bilgi ve iletişim teknolojileri kullanılarak gerçekleşen ÇKŞ de bu alanda ele alınır).

¹ Çocuğa karşı şiddetin daha detaylı tanımı ve alt kırılımları için bakınız: Çocuğa Karşı Şiddeti İzleme Göstergeleri Kılavuzu, <http://www.cocugasiddetionuyoruz.net/agin-yayinlari/izleme-gostergeleri-kilavuzu>

Çocuğa yönelik şiddet farklı biçimlerde meydana gelmektedir.

Şiddetin izlenmesi ve önlenmesi için farklı şiddet türlerini tanımlayabilmek oldukça önemlidir. **Tablo 1** UNVAC araştırmasında ortaya çıkmış şiddet biçimlerini göstermektedir.

Dünya Sağlık Örgütü'ne göre her yıl 1,3 milyon insan şiddetin tüm formları (bireyin kendisine yönelik, kişilerarası ve toplu) nedeniyle yaşamını kaybetmektedir ve bu oran küresel ölüm oranının %2.5'ini oluşturmaktadır.

Yaş aralığı 15-44 olan bireylerin en yaygın görülen dördüncü ölüm nedeni şiddettir. Ayrıca dünyada on binlerce birey ölümcül olmayan şiddet ile karşı karşıya kalmaktadır. Bunlara acil servislerde fiziksel yaralanmalara neden olan saldırı mağdurları ve fiziksel, cinsel ve psikolojik istismar mağduru olan ancak resmi rakamlara yansımayan vakalar da dahildir. Dünyada her 4 çocuktan biri fiziksel şiddete ve her 5 çocuktan biri cinsel istismara maruz kalmaktadır (WHO, 2014).

Tablo 1: Şiddet Türleri

ŞİDDET TÜRLERİ	ŞİDDETTİN KENDİNİ GÖSTERME ŞEKLİ
FİZİKSEL ve PSİKOLOJİK ŞİDDET	<ul style="list-style-type: none">AlıkoymaZorbalıkÖlüm cezasıAile içi şiddetYargısız infazZararlı geleneksel uygulamalar (erken evlilikler gibi)Namus cinayetleri, bebek/çocuk öldürmeFiziksel cezanın ev, okul, yargı sistemi, kurumlar, sokak ve toplum içinde kullanımıKaçırmaFiziksel istismarPsikolojik istismarPsikolojik cezalandırmaİşkence ve zalimce, insanlık dışı ve aşağılayıcı muamele
İHMAL	<ul style="list-style-type: none">Terk etmeTehlikeli, zararlı veya sakıncalı işlerde çalıştırma, çalışmasını göz ardı etme, göz yummaTemel ihtiyaçlarını ve ruhsal, toplumsal, eğitsel gereksinimlerini göz ardı etme
SÖMÜRÜ	<ul style="list-style-type: none">PornografiSeks turizmiCinsel sömürüKölelikİnsan ticaretiİşyerinde şiddet

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), UNICEF, UNESCO, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Çocuklara Yönelik Şiddet Özel Temsilcisi ve Çocuğa Karşı Şiddeti Önlemek için Ortaklık Ağı tarafından yayınlanan 2020 Çocuklara Yönelik Şiddetin Önlenmesine ilişkin Küresel Durum Raporunda,

2017 yılında işlenen cinayetlerde yaklaşık 40.000 çocuğun hayatını kaybettiği belirtilmektedir.²

Çocuğa yönelik şiddet değişik nedenlerle gizli ve görünmez olarak kalsa da her çocuğun hayatında bir şekilde gerçekleşmektedir. Bazı çocukların hayatında ise daha fazla yer alabilmektedir. Farkında olarak ya da olmayarak bazı gruplara ait çocukların maruz kaldıkları ayrımcı bakış açısı ve uygulamalar onları şiddete uğramaya daha yakın hale getirmektedir.

Şiddete maruz kalma konusunda daha fazla risk altında olan çocuklar:

BM Çocuk Hakları Komitesi 13. Genel Yorumunun 60. ve 72. paragraflarında şiddete maruz kalma konusunda risk altında bulunan grupları şöyle tanımlamıştır:

- Biyolojik anne babalarıyla yaşamayıp çeşitli biçimlerdeki alternatif bakımda olan çocuklar
- Doğumda nüfusa kaydedilmeyen çocuklar
- Sokaklarda yaşayan çocuklar
- Fiilen yasalarla sorunlu olanlar veya böyle bir durumda olma olasılığı olanlar
- Fiziksel, algısal, öğrenme ile ilgili, psiko-sosyal engellilik durumu olanlarla genetik, edinilmiş ve/veya kronik hastalıkları veya ciddi davranış sorunları olanlar
- Yerli halka ve diğer etnik azınlıklara mensup olanlar; LGBTİ+lar
- Zararlı geleneksel uygulamalara maruz kalabilecek olanlar
- Erken yaşta evlenenler (zorla evlendirilme ile sınırlı kalmamak üzere özellikle kızlar)
- En kötü biçimleri dahil işçilik yapan çocuklar
- Göçmen, sığınmacı, yerlerinden edilmiş ve kaçırılmış kişiler olarak hareket halinde olanlar
- Halen şiddete maruz kalmış olanlar
- Evlerinde ve topluluklarında şiddete maruz kalanlar veya tanık olanlar
- Ateşli silahların, uyuşturucuların ve alkolün kolayca bulunabileceği, "sosyoekonomik statüsü düşük" kentsel yerleşimlerde yaşayanlar
- Kazalara veya felakete açık veya zehirleyici ortamlarda yaşayanlar
- HIV/AIDS'ten etkilenenler veya kendileri HIV'li olanlar
- Kötü-yetersiz beslenenler
- Bakıcısı da çocuk olan çocuklar
- Kendileri bakıcı veya hane halkı "reisi" durumunda olan çocuklar
- 18 yaşından küçük ana babaların çocukları
- İstenmeyen, prematüre doğan veya ikiz-üçüz olanlar
- Tedavi ihtiyacı olup kendilerine iyi bakılmayan veya bakıcılarıyla temas edemeyenler
- Yeterli güvenlik, denetim veya kendilerini koruyacak araçlara sahip olmaksızın bilgi ve iletişim teknolojilerini kullananlar.

Olağanüstü durumlarda da çocuklar şiddete özellikle açık duruma gelmektedir. Çünkü toplumsal ve silahlı çatışma, doğal felaket, karmaşık ve kronik özellikler taşıyan diğer acil durumlarda sosyal sistemler çökmekte, çocuklar kendilerine bakan kişilerden ayrı düşebilmekte, güvenli ortamlar zarar görmekte, hatta yok olabilmektedir.

² Detaylı bilgi için:

https://www.unicef.org/turkiye/bas%C4%B1n-b%C3%BCltenleri/uluslararası%C4%B1_kurulu%C5%9Flaruyard%C4%B1-%C3%BClkeler-%C3%A7ocuklara-y%C3%B6nelik-%C5%9Fiddetin-%C3%B6nlenmesi

1.2.1. BİR İNSAN HAKLARI İHLALİ OLARAK OKULLARDA ve EĞİTİM ORTAMLARINDA ÇOCUKLARA YÖNELİK ŞİDDET

BM İnsan Hakları Evrensel Beyanname, tüm insanlık için geçerli haklar bütününe içeren ilk belge olarak, 1948 yılında kabul edilmiştir. İnsanın insanca yaşaması için gereken ekonomik, sosyal, kültürel, medeni ve siyasal hakları kapsayan bir belge niteliğindedir.

Çocuklar, insanlık toplumunun üyeleri olarak insan haklarından yararlanma hakkına sahiptirler. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 20 Kasım 1989 tarihinde benimsenen BM Çocuk Haklarına Dair Sözleşme 2 Eylül 1990 tarihinde yürürlüğe girmiştir ve Türkiye'nin de içinde bulunduğu 194 ülkenin taraf olduğu sözleşme en fazla ülkenin onayladığı insan hakları belgesidir. Sözleşmeyle çocuk hak ve özgürlüklerinin korunması ve geliştirilmesi amaçlanmış, taraf devletlerin bu hakların yaşama geçirilmesi için yükümlülüklerine uymaları gerektiği hükme bağlanmıştır. Ancak toplumlarda tüm grupların haklarından eşit şekilde yararlanamayabildiği de bilinmektedir. Çocuklar da hakları özel olarak tanımlanmış bu gruplardandır.

Çocuk Hakları Sözleşmesinin Temel İlkeleri;

Çocuk Hakları Sözleşmesi
Madde 6

Yaşama ve Gelişme Hakkı

Çocuğun yaşayıp gelişmesinin garanti altına alınmasından devleti sorumlu tutar. Devlet, ebeveynlerin sosyo-ekonomik durumu ve çocuğa yaklaşımı gibi unsurlar da dahil olmak üzere, çocuğun haklarına uygun biçimde yaşama ve gelişmesini sağlamakla yükümlüdür. Gelişim, bütünlüklü bir kavram olarak en geniş kapsamlı, çocuğun fiziksel, zihinsel, ruhsal, ahlaki, psikolojik ve sosyal gelişimini kapsayacak şekilde yorumlanmalıdır.

Çocuk Hakları Sözleşmesi
Madde 3

Çocuğun Yüksek (Öncelikli) Yararı

Çocuğun dahil olduğu herhangi bir durumda ilk olarak gözetilmesi gerekenin bu çocuğun yüksek yararı olduğunu ifade eder. Çocuğun öncelikli yararı, her zaman ilgili yetişkinlerin (ana baba, öğretmen, veli) çıkarlarından önce gelecektir. Ayrıca çocuğun yüksek yararı ilkesi, çocuğun insanlık onuru ve fiziksel dokunulmazlığı ile bağdaşmayan, fiziksel cezaları, zalimce ve aşağılayıcı biçimlerdeki diğer cezaları haklı göstermek için kullanılamaz. Çocuğun yüksek yararı konusunda bir yetişkinin yargısı, Sözleşme'deki tüm çocuk haklarına saygı gösterme yükümlülüğünden daha ağır basamaz (Genel Yorum 13 parag. 61).

Çocuk Hakları Sözleşmesi
Madde 2

Ayrımcılık Yasağı

Tüm hakların, istisnasız bütün çocuklar için geçerli olduğunu ifade etmektedir. Dil, din, cinsiyet, cinsiyet kimliği, engellilik, sosyal statü, ebeveynlerin inancı, statüsü, ulusal etnik kimlik vb. temelinde ayırım gözetmeden, her çocuğun her türlü şiddetten korunması yükümlülüğünü de vurgulamaktadır.

Çocuk Hakları Sözleşmesi
Madde 12

Katılım Hakkı

Çocuğun her konuda görüş bildirme ve kendisini etkileyen meselelerde görüşlerinin dikkate alınması gerekliliğini vurgulamaktadır. Çocukların özellikle her türlü adli veya idari işlemlerde kendilerini ifade etme hakkıdır.

Yanı sıra, çocukların eğitim hakkının tanımlandığı **Madde 28**, eğitim hakkının fırsat eşitliği temeli üzerinde gerçekleşmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Buna göre okul disiplininin, çocuğun insan olarak taşıdığı saygınlıkla bağdaşır biçimde ve bu sözleşmeye uygun olarak yürütülmesinin sağlanması amacıyla gerekli olan tüm önlemler alınmalıdır.

Madde 32'ye göre ise çocuğun, ekonomik sömürüye ve her türlü tehlikeli işte ya da eğitimine zarar verecek ya da sağlığı veya bedensel, zihinsel, ruhsal, ahlaksal ya da toplumsal gelişmesi için zararlı olabilecek nitelikte çalıştırılmasına karşı korunma hakkı vardır. Bu maddenin uygulamaya konulmasını sağlamak için, devletler, yasal, idari, toplumsal ve eğitsel her önlemi almalıdır.

BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde de değinildiği gibi, çocukları onlara zarar verebilecek tehlikeli durumlardan koruma sorumluluğu ve yükümlülüğü devlete verilmiştir. Çocuklara yönelik risklerin gerçekleşmesini önleme ancak devlet kurumlarının iş birliği ve bu konunun önceliğinin devlet ve kamuoyu tarafından benimsenmesiyle oluşturulabilir.

Bu çalışmanın konusu olan **okul ve eğitim ortamlarında şiddet** Birleşmiş Milletler Şiddet Araştırması'nda tanımlanan şiddetin gerçekleştiği beş alandan birisidir. Araştırma yukarıda söz edilen beş alanda çocuğa yönelik şiddetin, ebeveynler ve diğer aile üyeleri, çocukların bakımından sorumlu kişiler, yabancılar, yetkili konumda olanlar (örneğin öğretmenler, askerler, polisler ve memurlar), işverenler, sağlık görevlileri ile diğer çocuklardan ve kendi kendine şiddet biçiminde çocuğun kendisinden de kaynaklanabileceğini belirtir.

Çocuklar okul ve eğitim ortamlarında farklı şiddet türlerine maruz kalmaktadır. Okuldaki şiddet, çoğu zaman okul kültürüyle iç içe girmiştir ve kamusal ve resmi olarak bu konu hoş görülür, genellikle de rapor edilmemektedir. Okuldaki şiddet, çocuğun okuldan kaçma, okulu bırakma ve motivasyon yokluğu için bir neden oluşturmaktadır. Çocukların okulda maruz kaldıkları en yaygın fiziksel şiddet türü bedensel cezalandırmadır. BM Çocuk Hakları Sözleşmesi devletleri okul disiplininin çocuğun insan onuru ve Sözleşme'nin tamamı ile uyumlu olacak biçimde hayata geçirilmesini sağlayacak önlemler almakla yükümlü kılmaktadır. İster devlet okullarında ister özel okullarda çocuklara yönelik her tür şiddete karşı etkin koruma sağlanması devletlerin yükümlülüğüdür. Okullar; çocuklara, anne babalarına ve topluma, nasıl iletişim kurmaları gerektiğini, sorunları görüşmelerle ve daha yapıcı yollarla çözüme bağlamaları konusunda bilgi vererek şiddet kalıplarının kırılacağı tek yerdir.

Okullarda meydana gelen şiddet olaylarının diğer ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de son yıllarda bir artış gösterdiği düşünülmektedir. Ancak şiddeti önlemeye dair politika üretmek amacıyla şiddeti izleme mekanizmalarının ve etkili bir veri sisteminin olmayışı artışın kesinliğini ve oranlarını bilmemizi sınırlandırmaktadır.

UNVAC Araştırmasında elde edilen bazı veriler ise okul ve eğitim ortamlarındaki şiddeti açıkça göstermektedir:

Okul çağındaki çocukların yüzde 25 ile 65 arasında değişen bir bölüm araştırmanın yapıldığı son 30 gün içinde sözel veya fiziksel anlamda zorbalığa maruz kaldığını belirtmiştir. Dövme, sopayla vurma gibi fiziksel cezalar birçok ülkedeki okullarda standart uygulama durumundadır ve bu tür uygulamalar genellikle okul terklerine yol açmaktadır.

Çocukları hedef alan şiddet eylemlerinin çoğunluğu çocukların yaşamlarının bir parçasını oluşturan kişilerden kaynaklanmaktadır: Ana babalar, öğretmenler, okul arkadaşları, işverenler ve çocuklara bakan kişiler. Çocuklara yönelik şiddetin yasaklandığı ülke sayısı yalnızca 16'dır. Böylece, dünyadaki çocukların ezici bir çoğunluğu şiddete karşı yeterli yasal korumadan yoksundur.

Çocuklara yönelik şiddet topluma ağır bir maliyet getirmekte, yaşam boyu sürebilecek toplumsal ve sağlıkla ilgili sorunlara yol açmaktadır. Bunların arasında travma sonrası stres bozuklukları; depresyon, anti sosyal ve saldırgan davranış; akciğer, karaciğer ve kalp rahatsızlıkları; okul ve çalışma yaşamında yetersiz performans, akranlarla sorunlu ilişkiler ve suça yönelme yer almaktadır.

Okulda şiddet kavramı; gelişme ve öğrenmeyi engelleyen, okul atmosferine zarar veren suça yönelik eylemlere ve saldırganlığa işaret etmektedir (Furlong ve Morrison, 2000). Rami Benbenishty ve Ron Avi Astor (2005) okulda şiddeti “Fiziksel ya da duygusal olarak okuldaki kişilere, onların mallarına ve okul eşyalarına zarar verme amacı güden davranışlar” olarak tanımlamıştır. Bu tanıma göre okul ortamlarında yaşanan şiddet türleri şu şekildedir:

Fiziksel ve Psikolojik Şiddet :

Çocuğa yönelik fiziksel ve psikolojik şiddet okul ortamında öğretmen ve diğer okul personeli tarafından uygulanabileceği gibi öğrenciler tarafından da uygulanabilmektedir.

Cinsel Şiddet :

Cinsel içerikli söz ve davranışların olduğu şiddet türüdür. Okul ortamında akranlar birbirlerine cinsel şiddet içeren davranışlar da bulunabileceği gibi öğretmenler ya da diğer okul personeli tarafından da öğrenciye yönelik cinsel şiddet içeren davranışlarda bulunulabilmektedir.

Akran Zorbalığı :

Akran zorbalığının en yaygın türü sözel zorbalıktır ve internet ve akıllı telefonlar akran zorbalığının e-postalar, çevrimiçi sohbet odaları, kişisel web sayfaları, kısa mesajlar üzerinden de yaşanmasına sebep olmaktadır. Bu tür zorbalık davranışları siber zorbalık olarak adlandırılmaktadır. Siber zorbalık, diğer zorbalık türlerinden farklı olarak çocukları daha fazla etkilemektedir. Örneğin akran zorbalığında okuldan eve döndüğü zaman çocuk kendini güvende hissederken; siber zorbalık 7 gün 24 saat devam edebilmekte, okulda, alışveriş merkezinde veya evinde bile çocuğu etkileyebilmektedir.

Kavga, Fiziksel Saldırı ve Çeteler :

Fiziksel kavgalara ve çetelere oğlan öğrenciler kız öğrencilere göre daha fazla karışmaktadır (MEB, 2015).

Ülkemizde ortaöğretim öğrencilerinin şiddet algısını inceleyen bir çalışmada (Dedeoğlu, Yayla ve Karaşahin, (2008) öğrencilerin %15’i öğretmen ve yöneticilerden şiddet gördüğünü bildirmişlerdir.

Genç Hayat Vakfı’nın yaptığı Liseli Gençler ve Şiddet Algısı Araştırması’nda ise gençlerin %57,4’ünün kendi yaşıtı öğrencilerin şiddetine uğradığı bilgisi dikkat çekmektedir. Şiddet özellikle sınıflarda yoğunlaşmakta, sınıflardan sonra okul koridorunda, bahçesinde, okul dışında ve okul servislerinde de şiddet uygulanabilmektedir.

UNVAC Araştırmasına göre 100'den fazla ülkede çocuklar okullarda sopa, kemer vb. nesnelere dövülerek şiddete maruz kalmaktadır (BM, 2006).

Eğitim ortamında en sık karşılaşılan şiddet türleri arasında bedensel cezalar, çocuğu küçük düşürücü cezalar, azarlama, bağırma, akran istismarı ve cinsel şiddet içeren davranışlar yer almaktadır. Okulda yaşanan şiddet olayları azımsanmayacak düzeyde olmasına rağmen sıklıkla rapor edilmemektedir. **Bunun sebebi çocuğu disiplin etme ve çocuğa öğretmenin bir aracı olarak şiddetin toplumsal olarak meşru kabul edilmesidir.**

Çocuğun eğitim ortamında şiddete maruz kalması okula devamsızlığın artması, okulu bırakma ve motivasyonun azalması gibi yaşantılarla sonuçlanmaktadır.

Fiziksel şiddet, okullarda en sık görülen şiddet türünü oluşturmaktadır ve okullarda cezalandırma yöntemi olarak da sıklıkla kullanılmaktadır (Tural, 2006). Fiziksel şiddet tanımının içine dayığa ek olarak sarsma, çimdikleme, kulak çekme, iğne batırma, rahatsızlık verecek pozisyonda uzun süre durmaya zorlama, ceza olarak aşırı egzersiz yaptırma vb. davranışlar da girmektedir. Fiziksel istismara oğlan çocuklar daha fazla maruz kalmaktadırlar. Erkek öğretmenlerin de fiziksel cezalandırmaya daha sık başvurduğu görülmektedir. Bu durum, geleneksel kültürde babanın evdeki otoriter tutumunun okula taşınması olarak yorumlanabilir (Beyazova ve Şahin, 2001).

Öğretmenin dayığın etkin bir disiplin yöntemi olduğuna ilişkin inancı, çocuğun evde olduğu kadar okulda da fiziksel istismarla karşılaşmasına yol açmaktadır. Çocuğun eğitiminde dayığın yararlı olduğu geleneksel olarak da kabul görmektedir. "Öğretmenin vurduğu yerde gül biter", "Eti senin kemiği benim" gibi özdeyişlerimiz toplumun öğretmene bu hakkı tanıdığını vurgulamaktadır (Beyazova ve Şahin, 2001).

Okullardaki şiddetin bir diğer boyutu ise çocukların diğer çocuklara uyguladığı şiddettir. Akran zorbalığı/okul zorbalığı olarak tanımlanan bu kavram, öğrencilerin birbirlerine yönelik şiddetini ele almaktadır. Çocuklar arasında şiddetin görülmesine ilişkin risk faktörleri arasında daha önce kendisinin şiddetle karşılaşmış olması (okulda, ailede veya başka bir ortamda), gerçekleşmeyen umutlar, düş kırıklıkları, oç alma duyguları, paylaşılmayan öfke, anti sosyal kişilik ve madde bağımlılığı gibi durumlar yer almaktadır. Bu tip şiddet tek bir öğrencinin bireysel şiddeti olabileceği gibi, bu kişilik özelliklerine sahip birden fazla öğrencinin bir araya gelerek çeteler oluşturması ile de ortaya çıkabilmektedir. (Çubukçu ve Dönmez, 2012).

Bölüm 2:

Eğitim Ortamlarında Şiddet ile İlgili Mevzuat ve Yapılan Çalışmalar

2.1. ULUSLARARASI MEVZUAT

Türkiye'nin de taraf olduğu pek çok uluslararası sözleşmede çocuğa yönelik şiddet ele alınmıştır. Çocuğa yönelik şiddete ilişkin en temel yasal mevzuat olan BM Çocuk Hakları Sözleşmesi (ÇHS)'nde okul ve eğitim ortamında çocuğun maruz kalabileceği şiddet türlerine ilişkin maddeler ve bu maddelerin genel yorumları aşağıda özetlenmiştir:

ÇHS Madde 28/2'de "Taraf Devletler, okul disiplininin çocuğun insan olarak taşıdığı saygınlıkla bağdaşır biçimde ve bu Sözleşme'ye uygun olarak yürütülmesinin sağlanması amacıyla gerekli olan tüm önlemleri alırlar." şeklinde yer verilmiştir.¹

Madde 29'da "Taraf Devletler çocuk eğitiminin aşağıdaki amaçlara yönelik olmasını kabul ederler"

c) Çocuğun ana-babasına, kültürel kimliğine, dil ve değerlerine, çocuğun yaşadığı veya geldiği menşee ülkenin ulusal değerlerine ve kendisinininkinden farklı uygarlıklara saygısının geliştirilmesi.

d) Çocuğun, anlayışı, barış, hoşgörü, cinsler arası eşitlik ve ister etnik ister ulusal ister dini gruplardan, isterse yerli halktan olsun, tüm insanlar arasında dostluk ruhuyla, özgür bir toplumda, yaşantıyı, sorumlulukla üstlenecek şekilde hazırlanması" şeklinde yer verilmiştir.¹

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Komitesi'nin ÇHS'ye ilişkin Genel Yorumlarında ÇHS'nin her bir maddesinin önemi açıkça dile getirilmektedir.

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Komitesi'nin ÇHS'ye ilişkin Genel Yorumlarında ÇHS'nin her bir maddesinin önemi açıkça dile getirilmektedir.

Genel Yorum 1: Eğitim Amaçları Başlığı altında;

"Komite'nin sonuç gözlemlerinde defalarca belirttiği gibi, fiziksel ceza uygulanması ne çocuğun onuruna ne de disipline getirilen katı sınırlara saygılı bir davranıştır." şeklinde yer verilmiştir.

Genel Yorum 1, 8. Madde'de;

"...Çocuklar, salt okul kapılarından bir kez içeri girdiler diye insan haklarını yitirmiş olmazlar. Dolayısıyla, eğitimin çocuğun onuruna saygı gösterecek, madde 12 (1) uyarınca çocuğun görüşlerini serbestçe dile getirmesine imkân verecek ve okul yaşamına katılmasını sağlayacak biçimde verilmesi gerekir. Eğitimde gözetilecek bir başka husus da disipline getirilen ve madde 28 (2)'de belirtilen katı sınırlara uyulması ve okulların şiddetten arındırılmasıdır. Komite'nin sonuç gözlemlerinde defalarca belirttiği gibi, fiziksel ceza uygulanması ne çocuğun onuruna ne de disipline getirilen katı sınırlara saygılı bir davranıştır..." şeklinde belirtilerek eğitim ortamlarında çocukların insan haklarının korunmasını gerektiğini, eğitim ortamlarının şiddetten arındırılması gerektiğini ve fiziksel ceza uygulamalarının sonlanması gerektiğini ifade etmiştir.

Genel Yorum 1, 10. Madde de;

"İster açık ister üstü kapalı olsun, Sözleşme'nin 2. maddesinde belirtilenlerin herhangi birine dayalı ayrımcılık, çocuğun insanlık onuruna aykırı düştüğü gibi, çocuğun eğitim fırsatlarından yararlanma kapasitesini zedeleyici, hatta yok edici bir durumdur. Çocuğun eğitim fırsatlarına erişiminin önlenmesi en başta Sözleşme'nin 28. maddesi ile ilgili bir konu olmasına karşın, madde 29 (1)'de belirtilen ilkelere uyulmaması da birçok yönden benzer sonuçlara yol açabilir. Aşırı bir örnek verecek olursak, toplumsal cinsiyet ayrımcılığı, sözgelimi toplumsal cinsiyet eşitliği ilkelerine uygun olmayan bir müfredatla, mevcut eğitim fırsatlarından kız çocukların sağlayabileceği yararları sınırlandıran düzenlemelerle ve kız çocukların katılımını caydırıcı nitelikteki güvensiz ve dostane olmayan ortamlarla da pekiştirilebilir. Ayrıca, özürülü çocuklara yönelik ayrımcılık da pek çok örgün eğitim sisteminde durumdadır. HIV/AIDS'li çocuklara her iki ortamda da ağır biçimde ayrımcılık uygulanmaktadır. Bu tür bütün ayrımcı uygulamalar, eğitimin çocuğun kişiliğinin, yeteneklerinin, zihinsel ve fiziksel becerilerinin mümkün olan en üst düzeyde geliştirilmesine yönelik olmasını öngören 29 (1) (a) maddesinde yer alan gerekliliklerle açık çelişki halindedir." şeklinde yer verilerek şiddetin bir türü olan ayrımcılığa ilişkin vurgu yapılmıştır.

Madde 23' de;

"Fiziksel ceza aynı zamanda bölgesel ölçekteki insan hakları mekanizmalarınca da kınanmıştır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi verdiği kararlarda çocuklara yönelik fiziksel cezaları sürekli olarak kınamış; bu bağlamdaki kararlarını önce ceza infaz sistemine, ardından özel okullar dâhil olmak üzere okullara ve nihayet ailelere teşmil etmiştir. Avrupa Konseyi üyesi ülkelerin Avrupa Sosyal Şartı ve Gözden Geçirilmiş Sosyal Şarta uymaları ile ilgili gözlemlerde bulunan Avrupa Sosyal Hakları Komitesi, bu şartlara uygun davranışın, evde olsun, okulda olsun, başka kurumlarda olsun çocuklara yönelik her tür şiddetin yasal çerçevede yasaklanmasını gerektirdiği tespitinde bulunmuştur." şeklinde yer almaktadır. Şiddet, İstismar ve İhmal başlığı altında Madde 42'ye ilişkin Komite aşağıdaki yorumlara yer vermiştir: "Okullardaki kabadayılık, çocukların çoğu kez karşılaştıkları özel bir şiddet türüdür ve bu tür istismar engelli çocukları hedef alabilmektedir."

Komitenin 8. Nolu Genel Yorumu ise;

Çocukların Fiziksel Cezalardan veya Cezalandırmanın Zalimce veya Aşağılayıcı Diğer Biçimlerinden Korunma Hakkı'na ilişkindir. İlgili yorumda; Madde 7'de "Eğitimin sağlanmasında dikkat edilmesi gereken bir başka husus da disiplinin sınırlarıyla ilgili olarak Madde 28 (2)'de belirtilen katı kurallara uyulması ve okulların şiddetten arınmasına özen gösterilmesidir. Komitenin sonuç gözlemlerinde defalarca açıkladığı gibi, fiziksel cezalara başvurulması ne çocuğun saygınlığıyla ne de disiplin konusundaki katı kurullarla bağdaşabilir bir uygulamadır..." denmektedir.

Madde 8'de, "Ne kadar hafif olursa olsun, disiplin amaçlı olanlar dâhil, aile içinde ve okullarda çocuklara uygulanan her tür şiddete son vermek üzere yeni yasa çıkarma veya eski yasaları yürürlükten kaldırma dâhil gerekli yasal düzenlemeleri, Sözleşme hükümlerinde de gerekli görüldüğü gibi acilen gerçekleştirme" çağrısında bulunulmuştur.

Madde 43/e de ilişkin de;

"Okullar, okulda ve çevresinde kabadayılık sorununa karşı bütün önlemleri almalı, engelli çocukları bir yandan ana eğitim sistemi içinde tutarken diğer yandan bu çocuklara özel koruma sağlamalıdır." İfadesine yer verilmiştir.

BM Çocuk Hakları Komitesi'nin 13 No'lu Genel Yorumunun Konusu da şiddet yasağıdır.

Komite yorumunda "Çocuğun her türlü şiddetten masun olma hakkı"na dair aşağıdaki ifadelerle yer vermiştir: "Komite; çocuklara yönelik şiddetin önlenmesi ve şiddete tepki gösterilmesi yolunda hükümetler ve diğerleri tarafından başlatılan çeşitli girişimleri memnuniyetle karşılamaktadır. Ancak, tüm bu çabalara karşın, mevcut girişimler genel olarak yetersiz kalmaktadır. Devletlerin çoğunda ilgili hukuksal çerçeve çocuklara yönelik her tür şiddetin yasaklanması açısından yetersiz kalmaktadır ve yasaların yerli yerinde olduğu durumlarda da bunların uygulanmasında yetersizlikler görülmektedir. Yaygın sosyal ve kültürel tutumlarla uygulamalar şiddetin mazur görülmesine yol açmaktadır. Alınan önlemlerin etkisi ise, bilgisizlik, çocuklara yönelik şiddet ve bunun temeldeki nedenleri ile ilgili veri ve kavrayış eksikliği, nedenler yerine belirti ve sonuçlara odaklanan tepkisel çabalar ve bütünlüklü olmaktan çok, parçalı durumdaki stratejiler nedeniyle sınırlı kalmaktadır. Sorunun ele alınması için ayrılan kaynaklar da yetersizdir".

2.1.1. TÜRKİYE'NİN İMZALADIĞI ULUSLARARASI SÖZLEŞMELER / EK BELGELER / PROTOKOLLER

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi Türkiye tarafından 1990 yılında imzalanmış ve 1995'te yürürlüğe girmiştir.

Palermo'da 12-15 Aralık 2000 tarihlerinde yapılan BM Sınırşan Örgütlü Suçlarla Mücadele Sözleşmesinin imzaya açılan iki Ek Protokolünden biri olan "*İnsan Ticaretinin, Özellikle Kadın ve Çocuk Ticaretinin Önlenmesine, Durdurulmasına ve Cezalandırılmasına İlişkin Protokol*" de ülkemiz tarafından 13.12.2000 tarihinde imzalanmıştır.

Çocuk Haklarına Dair Sözleşmeye Ek Çocukların Silahlı Çatışmalara Dahil Olmaları Konusundaki İhtiyari Protokol ülkemiz tarafından imzalanarak 18 Mart 2004 tarih ve 25406 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Türkiye "*Çocuk Haklarının Kullanılmasına Dair Avrupa Sözleşmesi*'ni 9 Haziran 1999 tarihinde imzalamış, anılan Sözleşme, 18.01.2002 tarihli ve 4620 sayılı Onay Kanunu ile uygun görülerek 1 Ekim 2002 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

"*Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukuki Veçhelerine Dair Lahey Sözleşmesi*", Türkiye tarafından 21.01.1988 tarihinde imzalanmış, 4461 sayılı kanunla 03.11.1999 tarihinde kanunlaşarak, 01.08.2000 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Türkiye'de çocukların her türlü cinsel suiistimal ve cinsel istismardan korunması ve çocuk pornosu ile mücadelede de "*Avrupa Konseyi Çocukların Cinsel Suiistimale ve Cinsel İstismara Karşı Korunmalarına İlişkin Sözleşmeyi*" 2007 yılında imzalamış ve 10.09.2011 tarihinde iç hukuk kuralı haline getirilmiştir.

Türkiye'de Çocuk Hakları Sözleşmesine Ek *Çocuk Satışı, Pornografisi ve Fahişeliğine İlişkin İhtiyari Protokol* ülkemiz tarafından onaylanmış ve 28 Haziran 2002 tarih ve 2499 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

ILO kapsamında imzalanan ve 27 Haziran 2001 tarih ve 24445 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan 182 nolu "*Kötü Şartlardaki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Önlemler Sözleşmesi*'nin 3. maddesinin b bendinde "*Çocuğun fahişelikte, pornografik yayınların üretiminde veya pornografik gösterilerde kullanılması, bunlar için tedariki ya da sunumu*", "*en kötü biçimlerdeki çocuk işçiliği*" kapsamında değerlendirilmiştir.

"*Çocukların Velayetine İlişkin Kararların Tanınması ve Tensizi ile Çocukların Velayetinin Yeniden Tesisine İlişkin Avrupa Sözleşmesi*", Türkiye tarafından 20.10.1997 tarihinde imzalanmış, 4433 sayılı kanunla 04.08.1999 tarihinde kanunlaşarak, 01.06.2000 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Küçüklerin Vatana İadesine Dair Avrupa Sözleşmesi", Türkiye tarafından 26.06.1974 tarihinde imzalanmıştır.

Türkiye'nin taraf olduğu "Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesi'nin onaylanması 18.11.1959 tarih ve 7376 sayılı kanunla uygun bulunmuş olup, 26.11.1959 tarih ve 10365 sayılı Resmî gazetede yayımlanmıştır.

"Çocuk Haklarını Güvenceye Almayı ve Çocukları Tüm Şiddet Biçimlerinden Korumayı Amaçlayan Uluslararası Anlaşmalar" listesinde yer alan ve çocuk haklarıyla da ilişkilendirilen "Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesine (CEDAW)" Türkiye 1986 yılında taraf olmuştur.

"Küçüklerin Korunması Hususunda Makamların Yetkisi ve Uygulanacak Kanuna İlişkin Sözleşme" 2029 sayılı kanunla 04.01.1977 tarihinde kanunlaşarak, 24.10.1983 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

2.2. ULUSAL MEVZUAT

Okulda ve eğitim ortamlarında şiddete ilişkin ulusal mevzuat ve ilgili bakanlıkların yürüttüğü bazı çalışmalar aşağıdaki gibidir:

2.2.1. ÇOCUKLARIN HER TÜRLÜ ŞİDDETE KARŞI KORUNMASINA İLİŞKİN YÜRÜRLÜKTE BULUNAN MEVZUAT DÜZENLEMELERİ

- **Türk Ceza Kanunu'nun** "çağa uydurulması" için gerekli değişikliklerin yapılması amacıyla hazırlanan "5237 sayılı Türk Ceza Kanunu" 26/09/2004 tarihinde kanunlaşmış ve 01/06/2005 tarihinde yürürlüğe girmiştir.
- 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun toplumsal, siyasal, sosyal ve ekonomik değişimler karşısında eskimiş olan ve günün şartlarına göre ihtiyaçlara cevap veremeyen yönlerinin ıslah edilmesi amacıyla hazırlanan "5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu" 04/12/2004 tarihinde kanunlaşmış ve 01/06/2005 tarihinde yürürlüğe girmiştir.
- Özel korunma ihtiyacı olan ya da kanunla ihtilafa düşen çocukların korunmasını, haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınmasını, toplumun adalet ve güvenlik ihtiyacının karşılanmasını hedefleyen çocuk adalet sisteminin esas ve usullerini düzenlemek ve özel korunma ihtiyacı olan çocuklar hakkında alınacak tedbirler ile kanunla ihtilafa düşen çocuklar hakkında hükmolunacak tedbirlerin usul, esas ve uygulanmasına dair ve çocuk mahkemelerinin kuruluşu, görev ve yetkileri ile yargılama usullerinin düzenlenmesi amacıyla hazırlanan "5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu" 03/07/2005 tarihinde kanunlaşmış ve 15/7/2005 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

- Aile Mahkemelerinin görev alanının, kuruluş amacına uygun olarak yeniden belirlenmesi amacıyla hazırlanan 5133 Sayılı "**Aile Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yargılama Usullerine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun**" 14/04/2004 tarihinde kanunlaşmış ve 20/04/2004 tarihinde yürürlüğe girmiştir.
- Korunma ihtiyacı olan veya suça sürüklenen çocukların korunması, haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınması ile Çocuk Koruma Kanunu'nun uygulanmasına ilişkin usûl ve esasları düzenlemek amacıyla hazırlanan ve denetim altına alınmasına karar verilen, korunma ihtiyacı olan ve suça sürüklenen çocuklar hakkında yürütülecek uygulamalar ile sosyal inceleme raporlarına ve suça sürüklenen çocukların soruşturma ile yargılama usullerine ilişkin kuralların uygulanmasına ve bu konuyla ilgili olarak görev yapanların hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimine dair usûl ve esasları kapsayan "**Çocuk Koruma Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik**" 24/12/2006 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

- Korunma ihtiyacı olan veya suça sürüklenen çocukların korunmasına, haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınmasına ilişkin usûl ve esasları düzenlemek amacıyla hazırlanan ve korunma ihtiyacı olan çocuklar hakkında alınacak tedbirler ile suça sürüklenen çocuklar hakkında uygulanacak güvenlik tedbirlerinin usûl ve esaslarına, bu kararların yerine getirilmesinde kurumların görev ve sorumluluklarına ilişkin hükümleri kapsayan "**Çocuk Koruma Kanununa Göre Verilen Koruyucu ve Destekleyici Tedbir Kararlarının Uygulanması Hakkında Yönetmelik**" 24/12/2006 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- Başbakanlık tarafından 2006-17 sayılı Çocuk ve Kadınlara Yönelik Şiddet Hareketleriyle Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesi İçin Alınacak Tedbirleri içeren bir genelge yayımlanmıştır.
- **Eğitim Ortamlarında Şiddetin Önlenmesi ve Azaltılması 2009-9 Nolu Genelgesi (EK)** MEB Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından 2009 yılında hazırlanan genelge eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve azaltılması amacıyla izleme yapılmasını sağlayacak kurullara ilişkindir.

2.2.2. ÇOCUĞA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE ULUSAL EYLEM PLANI

Çocuğa yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla 2014 yılında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı koordinatörlüğünde hazırlanan Ulusal Eylem Planı kapsamında çocuğa yönelik şiddet, 6 temel ortam içinde ele alınmış ve bu alanlarda iyileştirmeler hedeflenmiştir.

İlgili Eylem Planı'nda öncelikle çocuğa yönelik şiddete ilişkin uluslararası düzenlemelere ve Türkiye'nin de tarafı olduğu sözleşmelere yer verilmiştir. Ayrıca eylem planı Türkiye'nin taraf olduğu sözleşmeler neticesinde kendi iç hukukunda yaptığı yasal düzenlemelere ilişkin bilgileri de içermektedir.

"Türkiye'de Mevcut Durum" başlığı altında; okullaşma, çocuk işçiliği, şiddetin görüldüğü alanlar yer almaktadır ve "okul ortamı" bu alanlardan biri olarak ele alınmıştır. Eylem Planı'nın amaç ve hedeflerinde yukarıda maddeler halinde sıralanan altı alana ilişkin çalışma stratejileri açıklanmıştır.

Ulusal Eylem Planı ne yazık ki henüz kesinleştirilmiş, hayata geçirilmiş ve izlemesi yapılabilmüş durumda değildir.

Çocuğa yönelik şiddetin ele alındığı bu alanlar;

- Aile
- Eğitim
- Yatılı Kuruluşlar
- Tedavi ve Rehabilitasyon Hizmetleri
- Çocuk İşçiliği
- Medya

olarak belirlenmiştir.

2.2.3. EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDETİN ÖNLENMESİ VE AZALTILMASI STRATEJİ VE EYLEM PLANI

MEB tarafından hazırlanan strateji ve eylem planında "Bütüncül Okul Yaklaşımı" esas alınmıştır. Bu yaklaşım; önleme faaliyetleri ve destekler, öğrenci, personel, sınıflar, okullar, fiziksel çevreler, aileler ve topluluk gibi farklı alanları hedeflemektedir. Faaliyetler ve destekler şiddete yönelik ilişkileri açısından üç temel kategori altında ele alınmıştır.

Birincil (Önleme ve Proaktif Müdahaleler): Şiddetin ve ilgili risk faktörlerin başlangıcını önlemeyi hedefleyen yaklaşım içermektedir.

İkincil (Reaktif Müdahaleler): Artan şiddet riski altında olan kişiler için seçilmiş bir ölçekte uygulanan yaklaşımları ifade etmekte ve şiddet riskini önleme ve azaltmayı hedeflemektedir.

Üçüncül (Rehabilite Edici, İyileştirici Müdahaleler): Problem ortaya çıktığında ve şiddetten zarar görüldüğünde yerel ölçekte uygulanan stratejileri ifade etmektedir.

MEB'in hazırladığı bu strateji ve eylem planına göre MEB İl müdürlükleri kendi yerel strateji ve eylem planlarını geliştirmiştir.

2.2.4. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

“ÇOCUĞA YÖNELİK ŞİDDETİN ÖNLENMESİ PROJESİ”

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 2013-2015 yılları arasında Avrupa Birliği desteği ile gerçekleştirilen “Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi”nde okullarda çocuğa yönelik şiddet geniş bir şekilde ele alınmıştır. Projede kurumlararası politika birliği oluşturulmuş, okulda çalışan ve eğitim kademesi haricindeki personel, eğitim personeli, öğrenciler ve veliler, ilgili hükümet organlarının personeli ve STK’lar dahil diğer ilgili kurumların farklı coğrafi bölgelerde çocuklara yönelik şiddet hakkında görüşlerini, gözlemlerini, beklentilerini ve çözüm önerilerini öğrenmek amacıyla çalıştaylar düzenlenmiş, Türkiye’de şiddetle ilgili bir risk haritası oluşturabilmek amacıyla, büyük bir saha araştırması yürütülmüştür. Strateji ve Eylem Planı arasında etkin iş birliğine ilişkin ilgili kurumların yöneticilerine yönelik çalıştay düzenlenmiştir. Ayrıca okullardaki şiddeti önlemeye odaklı danışmanlık (müdahale ve önleme) hizmetlerine ilişkin iyi uygulamaları gözlemek için Almanya, İngiltere, Fransa ve Avusturya’ya 5’er gün süreyle çalışma ziyaretleri yapılmıştır.

Şiddetle mücadele konusunda kurumlar arası politika birliği oluşturabilmek amacıyla; Strateji ve Eylem planı ve politika tavsiye belgesi hazırlanmıştır. Kendine Güveni olan Yaşam Becerileri Gelişmiş Öğrencilerden oluşan “Okul Modeli Uygulama” çalışmayı yapılmıştır. Modelin uygulanmasının izleme değerlendirme çalışmaları ise 10 pilot ilde tamamlanmıştır. Ayrıca şiddetin önlenmesi ile ilgili “Erken Uyarı Uygulamalarına yönelik eğitim programı hazırlanmış, program çerçevesinde 10 pilot ilde 700 öğretmene 5 günlük eğitimler verilmiştir. Çocuklara yönelik şiddetin önlenmesi ve azaltılmasına yönelik toplumsal farkındalığın artırılması amacı ile de aile programları, kamu spotları, el kitabı, broşür vb. farkındalık materyalleri hazırlanmıştır. Ayrıca toplumsal farkındalığı artırmak amacı ile spot filmler hazırlanmıştır.

2.2.5. ÇOCUĞA YÖNELİK ŞİDDETİN ÖNLENMESİNE DAİR ÇALIŞMALAR

2.2.5.1. YEREL ÇALIŞMALAR

Eğitim Ortamlarında Şiddetin Önlenmesi ve Azaltılması Strateji ve Eylem Planı kapsamında ve ilgili genelgeler temelinde “güvenli eğitim ortamı sağlayacak yönetim süreçlerinin işletilmesi” şeklinde belirtilen amaçlarla; temel stratejilerin oluşturulması, müdahale alanlarının belirlenmesi, yerel düzeyde eylem planı işleyiş modelinin ve psikososyal müdahale hizmetleri çalışma takviminin oluşturulması çalışmaları yürütülmüştür. Bu çalışmalardan bazıları şöyledir:

- Adana Valiliği İl Millî Eğitim Müdürlüğü Eğitim Ortamlarında Şiddetin Önlenmesi Ve Azaltılması Strateji Ve Eylem Planı (2013 - 2014)
- Sakarya İl Millî Eğitim Müdürlüğü Eğitim Ortamlarında Şiddetin Önlenmesi Ve Azaltılması Strateji Ve Eylem Planı (Okullarda Güvenli Ortamın Sağlanması) (Ogos) 2016-2017
- T.C. Korgan Kaymakamlığı Çayırkent Çok Programlı Anadolu Lisesi Müdürlüğü Okul Temelli Şiddeti Önleme Eylem Planı (Saldırganlık, Şiddet, Zorbalık Okul Temelli Önleme Çalışmaları Bileşenleri)
- Samsun İl Millî Eğitim Müdürlüğü 2016-2017 Eğitim- Öğretim Yılı “Eğitim Ortamlarında Şiddetin Önlenmesi ve Azaltılması Strateji ve Eylem Planı
- Kayseri Kocasinan Rehberlik ve Araştırma Merkezi 2015-2016 Eğitim-Öğretim Yılı Eğitim Ortamlarında Şiddetin Önlenmesi ve Azaltılması Strateji ve Eylem Planı
- İzmir Aliağa Kaymakamlığı 2014-2015 Eğitim- Öğretim Yılı Okullarda Şiddetin Önlenmesi Yıllık Çalışma Programları
- Kastamonu Valiliği Mustafa Kaya Yatılı Bölge Okulu 2015-2016 Eğitim-Öğretim Yılı Eğitim Ortamlarında Şiddetin Önlenmesi ve Azaltılması Strateji ve Eylem Planı
- Mersin İli Tarsus İlçesi 2015-2016 Eğitim- Öğretim Yılı Eğitim Ortamlarında Şiddetin Önlenmesi ve Azaltılması Strateji ve Eylem Planı
- Bozova Kaymakamlığı Arıkök İlkokulu/Ortaokulu 2016-2017 Eğitim-Öğretim Yılı Okullarda Şiddetin Önlenmesi Yıllık Çalışma Programı
- Ankara Altındağ Rehberlik ve Araştırma Merkezi Güvenli Eğitim Ortamlarının Sağlanması: Okullarda Şiddetin Önlenmesi çalışması

2.2.5.2. POLİTİKA METİNLERİ ve DİĞER BELGELER

- Hollanda Büyükelçiliği'nin mali desteği ile İHOP (İnsan Hakları Ortak Platformu) ve Uluslararası Çocuk Merkezi tarafından yürütülen "Yaş Ayrımcılığı: Kanun Önünde Eşitlik ve Çocuk Hakları Politika Belgesi'nde okulda ortamında çocuğa yönelik şiddet alanına ilişkin bilgiler yer verilmiştir. Politika Belgesi'nde aşağıdaki başlıklar altındaki ayrımcılık durumlarının okul ortamlarında da gözlemlendiği rapor edilmiştir.
 - Anne babanın rehberliği ve çocuğun gelişen kapasiteleri
 - Düşünce, vicdan ve din özgürlüğü
 - Özel yaşamın korunması
 - Engelli çocuklar
 - Eğitime erişim
 - Eğitimin amacı
- UNICEF Türkiye Ofisi'nin "Güney Doğu Avrupa'da Çocukların Şiddete Karşı Korunması Projesi" kapsamında "Çocuğa Karşı Şiddeti İzleme ve Göstergeleri Kılavuzu" oluşturmuştur. İlgili kılavuz çocuğa karşı şiddete ilişkin geniş bir literatür taramasının yanı sıra, şiddetin izlenmesi için oluşturulmuş bir dizi göstergeler setini içermektedir. Kılavuzda ayrıca sivil toplum örgütlerinin izleme ve raporlama yapmaları için gerekli bilgiler de yer almaktadır.
- Eğitim Reformu Girişimi'nin 2015-2016 Eğitim İzleme Raporu'nda "Okullarda Risk ve Güvenlik" başlığı altında okullarda şiddete ilişkin bilgilere yer verilmiştir.
- Ankara Çocuk Hakları Platformu ve İnsan Hakları Ortak Platformu tarafından hazırlanan "Çocuklara Yönelik Fiziksel Ceza Uygulamasının Ortadan Kaldırılması: Sorular ve Yanıtlar" kitabı 2007 yılında yayınlanmıştır. Kitapta, fiziksel cezanın geniş tanımı ve neden ve nasıl ortadan kaldırılabileceğine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.
- Yeniden Sağlık Derneği ve Caritas Türkiye tarafından, 2005 yılında "Okullarda Suç ve Şiddeti Önleme" kılavuzu yayınlanmıştır.
- Öğretmenler Derneği, "Okullarda Şiddet ve Mobbinge Mücadele Bildirisi" yayınlamış ve bu bildiriye, okulda şiddetin önlenmesi için yapılması gerekenler konusunda tavsiyelerde bulunmuştur.
- Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği, "Okullarda Şiddet ve Mobbinge Mücadele Rehberi" hazırlamıştır. Bu rehberde, okulda şiddet ve mobbingin önlenmesi ve mücadele edilmesi için yapılması gerekenler konusunda bilgiler verilmektedir.

2.2.5.3. TÜRKİYE'DE STK'LAR TARAFINDAN YAPILAN PROJE VE KAMPANYALAR

- **Yüksek Öğretimde Rehberliği Tanıtma ve Rehber Yetiştirme Vakfı** tarafından yürütülen "Barışçıl Okuldan Toplumsal Barışa Yurttaş Eğitimi Projesi".
- **Helsinki Yurttaşlar Derneği** tarafından yürütülen "Demokratikleşme ve Barış Sürecinde Öğretmenlerin Desteklenmesi Projesi"
- **Çocuk Hakları Zirvesi ve Kalkınma Derneği** tarafından "Milli Eğitim Müdürlükleri ile Çocuk Hakları Birimleri Araştırması/Görüşleri, İnternette Çocuk İstismarı ve Aile Farkındalığı Araştırmaları"
- **Gündem Çocuk Derneği** tarafından 2012 yılında AB Delegasyonu Avrupa Birliği Demokrasi ve İnsan Hakları için Avrupa Aracı desteği ile yürütülen "Çocuğa Karşı Şiddetin Önlenmesinde Sivil Toplum Örgütlerinin Güçlendirilmesi Projesi" nde proje amaçları doğrultusunda bir dizi çalışma gerçekleştirilmiştir. Çalışma sivil toplum örgütlerinin çocuğa yönelik şiddetin ortadan kaldırılması konusundaki çalışmalarını güçlendirmek amacıyla konuya ilişkin stratejik düşünmeyi öngören bir süreci ve hak mücadelesinde bir yöntem olarak kullanılan stratejik haritalama olanağını paylaşmayı hedeflenmiştir. Projede öngörülen Yuvarlak Masa toplantıları faaliyetinde; karmaşık ve çok boyutlu olan "çocuğa yönelik şiddet" olgusu tüm aktörleriyle tartışılmış, anlamaya çalışılmış, çocuğa yönelik şiddete ilişkin kör noktalar belirlenerek şiddeti meşrulaştıran arka plana ilişkin sosyolojik ve ideolojik okumalar yapılması sağlanmıştır. Haritalandırma çalışmasını sonucunda oluşan politika belgeleri milletvekilleri ile paylaşılmıştır. Çocuğa yönelik şiddetin önlenmesi için soru önergesi verilmesi konusunda milletvekillerine destek olunmuştur. Bu çabaların sonucu çocuğa yönelik şiddet konularını içeren bir soru önergesi verilmiştir.
- **Çocuğa Karşı Şiddeti Önlemek için Ortaklık Ağı ve YÖRET Vakfı** tarafından, 2015 yılında, "Çocuklara Fiziksel Cezanın Sonlandırılması" kampanyası yapılmıştır.
- **Çocuk Vakfı**, "Okullarda Şiddet Önleme Projesi" kapsamında, öğretmen ve öğrencilere şiddet ve mobbinge mücadele eğitimleri vermektedir. Ayrıca, proje kapsamında okullarda şiddeti önlemeye yönelik uygulamalar geliştirilmektedir.
- **Çocuk İşi ve İstismarına Karşı Uluslararası Ağı (ECPAT)**, "Okullarda Şiddet ve Mobbinge Mücadele Eğitim Programı" kapsamında, öğretmenlere ve öğrencilere şiddet ve mobbinge mücadele eğitimleri vermektedir. Ayrıca, proje kapsamında okullarda şiddeti önlemeye yönelik uygulamalar geliştirilmektedir.
- **Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu**, "Okullarda Şiddet ve Mobbinge Mücadele Çalışmaları" kapsamında, okullarda şiddet ve mobbinge ilgili farkındalığı artırmak için çalışmalar yapmaktadır. Bu çalışmalar kapsamında, okul yönetimleri ve öğretmenlerle toplantılar düzenlenmekte, broşürler ve afişler dağıtılmaktadır.
- **Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV)**, "Okullarda Şiddet ve Mobbing Araştırması" yapmıştır. Bu araştırmada, Türkiye'deki okullarda şiddet ve mobbingin yaygınlığı ve nedenleri incelenmiştir

Bölüm:3

Türkiye’de Okulda ve Eğitim Ortamında Çocuğa Yönelik Şiddet Veri Derlemesi

Türkiye’de genel olarak çocuk haklarının durumunu özel olarak da çocuğa yönelik şiddeti ortaya koyabilecek, resmin bütününe ilişkin bilgi verecek bir izleme ve veri sistemi ne yazık ki mevcut değildir. BM Çocuk Hakları Komitesi de 2023 yılında yayımladığı Türkiye’ye ilişkin Sonuç Gözlemleri’nde hak temelli bir veri sisteminin bulunmayışına değinmiş ve bu konuda etkili çalışmaların yapılmasını önermiştir.

Sınırlı sayıda olsa da Türkiye’de çocuğa yönelik şiddet konusunda bazı araştırmalar mevcuttur. Bu araştırmaların ortak yanı şiddeti izleme mekanizmalarının, tarafsızlığı sağlayamaması ve yaptırım yetkilerinin olmamasından dolayı etkili de olmadıklarını ortaya koymalarıdır.³

Türkiye’de çocuklar yaş-cinsiyet-bölge farkı olmaksızın, evde en çok babadan, okulda en çok öğretmenden ve sokakta tanıdıklarından şiddet görmektedirler (UNICEF 2009).⁴

Öğretmenler ise yapılan bir araştırmada bilgi, beceri ve kapasitelerinin el vermediği durumlarda şiddete başvurduklarını açıkça dile getirmişlerdir (Semerci vd 2012).⁵

Çocuklar, öğretmenlerinin yanı sıra kendi akranlarından da şiddet görebilmektedirler. Zorbalık olarak da adlandırılan akran şiddeti oranlarına baktığımızda ilköğretimde her üç öğrenciden biri düzenli olarak ve en çok sözel zorbalık görmektedir; lisede sözel zorbalığın yerini fiziksel şiddet almaktadır (MEB 2006).⁶

Çocuğa karşı fiziksel ve duygusal şiddet yaygın olarak bir disiplin şekli olarak onaylanmakta ve evde ebeveynler, kurumlarda yetkililer tarafından uygulanmaktadır. Bunun da temel nedeni Türkiye’de toplumun sorunlu çocuk algısı yani çocukların hak ve özgürlük sahibi bireyler olarak algılanmayışdır.

Bu sorunlu algı çocuklara da yansımış ve yapılan bazı araştırmalarda çocukların uğradıkları şiddeti doğru buldukları ve bu şiddeti içselleştirdikleri ortaya çıkmıştır.

³ <http://www.cocukhaklariizleme.org/wp-content/uploads/literatur-taramasi.pdf>

⁴ <http://www.cocukhaklariizleme.org/wp-content/uploads/literatur-taramasi.pdf>

⁵ Öğretmenler, bilgi, beceri ve kapasitelerinin el vermediği durumlarda şiddete başvurduklarını itiraf etmektedirler (Semerci vd 2012).

⁶ <http://www.cocukhaklariizleme.org/wp-content/uploads/literatur-taramasi.pdf>

Şiddete Temel Neden Olan Türkiye'deki Sorunlu Çocuk Algısı

Çocuk algısı genel itibariyle “çocuğun algısı” anlamından –ne yazık ki- çok uzak bir biçimde; yetişkinler dünyasında çocuğun ne olduğunun ne olacağına ve ondan ne beklendiğinin yine yetişkinler tarafından tanımlanmasıdır. Bu tanımlama tarihsel süreç içerisinde ideolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel bağlamlarda çocuğun üzerinde kimin, neden, nasıl, nerede ve ne zaman karar sahibi olacağını belirlemektedir. Böylece, yetişkinlerin “yetişkin olmayan- reşit olmayan” çocuk üzerinde “kendilerine atfettikleri” karar verme gücü ve erki, yetişkinlerin tahakkümü olarak görünür hale gelmektedir. Bu bağlamda çocuk algısı, yetişkinlerin çocuk üzerinde kurdukları veya kurmak istedikleri tahakkümü görünür hale getiren uygulamaların, örgütlenmelerinin, yasaların ve tabii ki politikaların temelini oluşturan yaklaşım bütünü olarak karşımıza çıkmaktadır.

Dünyada olduğu gibi Türkiye’de de yetişkinlerin çocuk algısı ve çocuk konusundaki yaklaşımları, tarihsel süreç içerisinde ideolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel bağlamlardan etkilenmekte, değişmekte ve dönüşmektedir. Bu dönüşümde insan hakları mücadelesinin ve insan hakları kültürünün yaygınlaşmasının önemli bir yeri olsa da hak temelli bir yaklaşımın içselleştiğinden ve benimsendiğinden bahsetmek ne yazık ki mümkün değildir. Günümüzde çocukla ilgili düzenlemelerin ve hizmetlerin odağında artan bir biçimde güvenlik, muhafazakârlık, dayatma, tek tipleştirme, cinsiyetçilik, çoğunluk hegemonyası kurma gibi kaygıların bulunduğu görülmektedir (İHEA, 2014). Bunun en önemli nedeni çocukluğun halen hem yasal hem de biyolojik olarak yetişkinlere bağımlılık dönemi olarak ele alınması ve çocuk aktörlerin gözardı edilmesidir.

Bunun yanı sıra 18. yüzyılda romantizm akımıyla güçlenen ve hâlihazırda geçerliliğini koruyan, çocukların kırılganlık, masumiyet ve cehaletlerine atıfla idealize edilmiş anlamda “özel” oldukları iddiası hüküm sürmektedir (Maksudyan, 2014). Çocuk doğar doğmaz, kendisi için alınmış eşyalardan tutun da odasının rengine kadar toplumun kadın ve erkek için uygun gördüğü renklerle tanıştırılırken çocuktan toplumun beklentisi olan kadın veya erkek cinsel kimliğine sahip olması beklenmektedir. Başka bir ifadeyle aile, toplumun bireye biçmiş olduğu modeli çocuğa dayatmaktadır (Yankı, 2014). Dolayısıyla çocuk ailenin ve devletin malı ve nesnesi gibi ele alınmaktadır. Bir taraftan da çocuklar gelecek nesil, geleceğimizin teminatı gibi sıfatlarla tanımlanarak, yetişkinlerin beklentilerini sırtlamak ve gerçekleştirmek durumunda bırakılmaktadır. Öte taraftan da çoğulculuğun ve demokrasinin bir göstergesi olan eylem ve protestolara katıldığı ve hatta sadece sokakta protestolara katıldığı için “terörist” ilan edilen çocukların, başta çocuk olma statüleri göz ardı edilmekte ve katılım hakları ihlal edilmektedir...

Çocuklar halihazırda hiyerarşik bir kurguya sahip olan toplumdaki ilişkilerde yaşları itibariyle hiyerarşinin altında yer almakta ve bu sebeple de iktidarın kötüye kullanımına sıklıkla maruz kalabilmektedirler.

”

Başka bir ifadeyle çocuklar, sadece pasif alıcılar olarak görülmekte ve kişi olarak mevcudiyetleri kabul edilmemektedir.

Oysa çocukluk, yaşam içinde insanoğlunun kendini gerçekleştirmek için sahip olduğu olanakları en yoğun şekilde kullanabileceği bir fırsatlar dönemidir.

Her çocuk sahip olduğu insansal olanaklarını kullanarak doğumundan başlayarak kendisi için kocaman bir dünyayı baştan kurar. Bu olanakları ne derece iyi kullanabilirse kendisini o derece iyi gerçekleştirebilir (Gündem Çocuk, 2009). Çocuğun, çocuk olma durumu temel olarak kendine özgü gelişimsel özellikleri olması ve kendini kendine özgü yollarla ifade etmesine denk gelmekte; çocuğun çocuk olma statüsü ise yetişkin dünyasında oy kullanamama, karar mekanizmalarına katılım veya hak arama mekanizmalarına ulaşım konusunda yetişkinlere oranla daha fazla engel ile karşılaşmasına neden olmaktadır. Dolayısıyla çocuğun, çocuk olma durumu ve çocuk olma statüsünü dengelemek ve çocuğun pasif değil aktif bir insan, bir yurttaş olmasına olanak sağlamak yetişkinlerin çocuğa tahakküm göstermekten bilinçli olarak kendilerini sakınmalarını gerektirmektedir. Bu noktada kendi çocukluklarında böylesi bir yaklaşıma, insan hakları temelli bir demokratik ortama tanık olmayan yetişkinlerin işinin oldukça zor olduğunu ve yetişkinlerin kendi yaşam deneyimlerinde edindikleri ezberleri bozmaları gerektiğini de belirtmek gerekir.

3.1. TÜRKİYE’DE OKULDA VE EĞİTİM ORTAMINDA ŞİDDETE İLİŞKİN MEDYA TARAMASI

Öğrenim çağındaki çocuklar zamanlarının önemli bir bölümünü okulda geçirmektedirler. Okulda ve eğitim ortamlarında yaşanan şiddetin, her zaman var olduğu düşünülen şiddet ile aynı türden olmadığı bilinmektedir. Okul ve eğitim ortamlarında şiddet hem Türkiye’de hem de dünyada toplumsal yapının karmaşıklıkla süreciyle beraber sıkça karşılaşılan önemli bir olgu haline almıştır.

Buna bağlı olarak da şiddetin önlenmesi ve azaltılması konusundaki çalışmalar artmıştır. Ancak yine de Türkiye’de çocuk hak ihlallerini izleme konusunda etkili ve hak temelli bir veri sistemi bulunmamaktadır. Okulda ve eğitim ortamlarında yaşanan şiddete ilişkin ‘büyük resmi’ gösterecek ve önleyici ve koruyucu politika üretecek veri ne yazık ki yoktur.

Medyada yayımlanan okul ve eğitim ortamlarındaki şiddet haberleri sınırlı da olsa büyük resme ilişkin önemli ipuçları vermektedir. Bu tarama, bu ipuçlarını yakalamak ve çocukların yaşadıkları şiddetin tamamen ortadan kaldırılmasına katkıda bulunmak amacıyla hazırlanmıştır.

3.1.1. TARAMA ve VERİ DERLEME YÖNTEMİ

Elinizdeki bu veri derleme, tarama modeline dayalı olarak hazırlanmış ve internet üzerinden çeşitli anahtar kelimeler yoluyla ulaşılan haberlerin analizi ile oluşturulmuştur.

İnternet taraması hem Google hem de hizmet satın alınan bir medya takip firmasının verileri aracılığıyla yapılmıştır. Taramada kullanılan bazı anahtar sözcükler şöyledir: Çocuk, okul şiddet, dövdü, vurdu, hakaret, öğretmen, hademe, müdür vb.

- Yaygın basın ve internet gazetelerinden yapılan taramalar,
- Basın taraması ile haberdar olunan vaka ile ilgili daha ayrıntılı bilgiye ulaşmak için, vakanın meydana geldiği yerdeki yerel kaynaklardan edinilen bilgiler ile derlenmiştir.

Okulda ve eğitim ortamlarında şiddet vakaları çok sınırlı durumda yazılı basında, çoğunlukla da üçüncü sayfa haberi olarak yer almaktadır.

Daha yaygın olarak ise haber sitelerinde ya da gazetelerinde, yerel haber sitelerinde kendine yer bulabildiği görülmektedir. Bu haberlerin de hızla tüketiliyor olmasından kaynaklı fikri takip eksikliği, medyaya yansıyan haberlerin hepsine ulaşmanın mümkün olmaması, pek çoklarının hiçbir zaman yayınlanmaması kısıtlı bir veri havuzundan yararlanılmasını beraberinde getirmektedir.

Referans alınan basın haberlerinin yeterli bilgi içermemesi, vakanın fikri takibinin yapılmaması gibi konular da vakaları değerlendirmeyi güçleştirmektedir.

Basında yer alan vakalar ile ilgili başka kaynaklardan daha fazla bilgiye ulaşmak ise her vaka için mümkün olmamaktadır. Bunlar bir yandan kısıtlı ve yetersiz bir çerçeveyi işaret etse de diğer yandan gerçek durumun olandan çok daha vahim olduğuna işaret etmektedir. Zira elimizdeki verileri buzdağının görünen kısmı olarak değerlendirmek yanlış olmayacaktır.

Verilerin derlenmesinde okulda ve eğitim ortamında şiddet gibi çerçevesi oldukça geniş olan temel bir insan hakkı ihlalinin ele alınmasının çeşitli güçlükleri yaşanmıştır. Bu durum derlemenin çerçevesini sınırlama zorunluluğu doğurmuştur. Bu sınırlama kesinlikle ihlalin kapsamını daraltacak biçimde algılanmamalıdır.

Bu derleme sınırlandırılmış bir çerçeve içinde, kısıtlı kaynaklardan ulaşılan bilginin derlendiği bir tablo sunmaktadır. Çocukların okulda ve eğitim ortamında yaşadıkları şiddetle ilgili mevcut durum hakkında en az çizgisini çizmektedir.

Gerçek durumun bundan çok daha vahim olduğu açıktır.

Derlemenin ve yer alan vakaların değerlendirilmesi bu çerçeve dikkate alınarak yapılmalıdır:

- Raporun kapsadığı tarih aralığı **1 Ocak 2016 – 30 Eylül 2023'tür.**
- Rapor, okulda ve eğitim ortamlarındaki akran şiddeti verilerini içermemektedir. Akran şiddeti raporun kapsamı dışında bırakılmıştır.
- Vakaların detaylarının yer aldığı ek1'de çocuğun, ebeveynlerin, öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin ifadelerine özellikle yer verilmiştir. Her ne kadar şiddetin ayrıntılı anlatıldığı ifadeler şiddeti yeniden üretme riski taşısa da olayın nasıl gerçekleştiğine ilişkin bilgiler okulda ve eğitim ortamlarında şiddeti açık etmek anlamında önemlidir.
- Şiddet türlerini sınıflandırmak kolay değildir. Çünkü örneğin fiziksel şiddet genel olarak sözel ve duygusal şiddetle birlikte görülmektedir. Bu bilgi temelinde bir diğer şiddet türüne ilişkin özel bilgi verilmediği sürece vakalarda tek bir şiddet türü belirtilmiştir.
- Vakaların sadece basına yansıyan vakalar olduğu bu sebeple "en az" veriyi sunduğu

3.1.2. VERİ ANALİZ TABLOLARI

Veri derlemesinde okulda ve eğitim ortamında çocukların yaşadıkları 64 şiddet vakası yer almaktadır. Çeşitli başlıklara göre sayı ve oranlar aşağıdaki gibidir:

Tablo 2: Yaşanan Şiddet Türü

ŞİDDET TÜRÜ	VAKA SAYISI	ORANI %
Fiziksel Şiddet	50	78.13
Psikolojik Şiddet	12	18.75
Sözel Şiddet	8	12.5
Cinsel Şiddet	3	4.69
Kötü Muamele	1	1.56

Tablo 3: Şiddetin Yaşandığı Okul Türü

OKUL TÜRÜ	VAKA SAYISI	ORANI %
Anaokulu	11	17.19
İlköğretim Okulu	34	53.13
Lise ve Dengi Okullar	16	25
Özel Eğitim Uygulama Okulu	1	1.56
Mesleki Eğitim Merkezi	1	1.56
Yaz Spor Okulu	1	1.56

Tablo 4: Şiddeti Gerçekleştiren Failin Görevi

FAILIN GÖREVI	VAKA SAYISI	ORANI %
Öğretmen	57	89.06
İdareci	7	10.94
Kolluk	2	3.12
Bilinmiyor	1	1.56

Tablo 5: Şiddeti Gerçekleştiren Failin Cinsiyeti

FAILIN CINSİYETİ	VAKA SAYISI	ORANI %
Kadın	11	17.19
Erkek	34	53.13
Bilinmiyor	22	34.37

Tablo 6: Şiddete Maruz Bırakılan Çocuğun Cinsiyetine Göre Vakalar

ÇOCUĞUN CINSİYETİ	VAKA SAYISI	ORANI %
Kız	18	28.12
Oğlan	32	50
Bilinmiyor	13	20.31

Tablo 7: Şiddete Maruz Bırakılan Çocuğun Yaşına Göre Vakalar

ÇOCUĞUN YAŞI	VAKA SAYISI	ORANI %
0-3 Yaş	2	3.12
4-6 Yaş	9	14.06
7-10 Yaş	10	15.62
11-13 Yaş	9	14.06
14-18 Yaş	10	15.62
Bilinmiyor	22	34.37

Tablo 8: Şiddete Maruz Bırakılan Çocuğun Özel Durumuna Göre Vakalar

ÇOCUĞUN ÖZEL DURUMU	VAKA SAYISI	ORANI %
Yok	41	64.06
Zihinsel Engel	8	12.50
İşitme Engeli	2	3.12
Mültecilik	1	1.56
Bilinmiyor	13	20.31

Tablo 9: Yaşanan Şiddet Vakasına Yönelik Açılan İdari Soruşturma Oranları

İDARI SORUŞTURMA	VAKA SAYISI	ORANI %
Açıldı	35	54.69
Açılmadı	7	10.94
Sadece Şikâyet	8	12.50
Bilinmiyor	20	31.25

Tablo 10: Yaşanan Şiddet Vakasına Yönelik Açılan Adli Soruşturma Oranları

ADLI SORUŞTURMA	VAKA SAYISI	ORANI %
Açıldı	29	45.31
Açılmadı	6	9.37
Karakola Şikâyet	28	43.75
Bilinmiyor	28	43.75

Tablo 11: Yaşanan Şiddet Vakasında Failin Ceza Alma Oranları

CEZA ALMA DURUMU	VAKA SAYISI	ORANI %
Ceza Almama	13	20.31
Hapis Cezası	6	9.37
Adli Para Cezası	3	4.69
İdari Ceza	1	1.56
Görevden Alınma	9	14.06
Bilinmiyor	39	60.94

Bölüm: 4

Türkiye’de Okulda ve Eğitim Ortamlarında Yaşanan Çocuğa Yönelik Şiddet Vaka Örnekleri

(1 Ocak 2016- 30 Eylül 2023)

VAKA 1 / Tarih: 29.12.2015

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Psikolojik şiddet	Yaşı	Bilinmiyor
Gerçekleştiği Yer	Muğla	Cinsiyeti	Bilinmiyor
Okul Türü	Anadolu Lisesi	Öğrenim Durumu	Lise öğrencileri
Failin Cinsiyeti	Bilinmiyor	Özel Durumu	Yok
Failin Görevi	Okul idaresi ve kolluk güçleri		

Vaka Özeti: Şiddet olayı Muğla’da bir Anadolu Lisesinde meydana gelmiştir. Öğretmenlerinin başka okullara sürülmesini protesto etmek isteyen öğrencileri engellemek için okul idaresi tarafından okula polis getirilmiştir. Çocuklardan bazıları okul idaresi ve kolluk kuvvetleri tarafından zorla sınıfa sokulmak istenmiş ve sınıflarına girmemeleri durumunda çevik kuvvetin geleceği söylenerek tehdit edilmişlerdir. Ayrıca çocukların yüzleri tek tek polisler tarafından, çocukların rızası dışında kamerayla çekilmiştir. Okul idaresi yaşananlarla ilgili açıklama yapmamış ve olaya ilişkin failer hakkında idari veya adli bir soruşturma süreci işletilmemiştir.

VAKA 2 / Tarih: 21.01.2016

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	9
Gerçekleştiği Yer	Manisa	Cinsiyeti	Oğlan
Okul Türü	İlköğretim Okulu	Öğrenim Durumu	3. sınıf öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Bilinmiyor	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Manisa Şehzadeler Gazi İlkokulu'nda arkadaşı ile tartıştığı gerekçesi ile 9 yaşındaki 3. Sınıf öğrencisine öğretmeni tarafından fiziksel şiddet uygulandı. Öğretmene yönelik idari soruşturma başlatıldı. Aile karakola şikâyette bulundu.

Kaynak: <https://www.hurriyet.com.tr/eg/ogretmene-dayak-suclamasi-40043873>

VAKA 3 / Tarih: 24.02.2016

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Cinsel şiddet	Yaşı	9-10 yaşlarında
Gerçekleştiği Yer	Van/Edremit	Cinsiyeti	Kız
Okul Türü	İlköğretim Okulu	Öğrenim Durumu	İlkokul öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet olayı Van'ın Edremit ilçesindeki bir ilköğretim okulundaki öğretmenin özel ders verdiği öğrencisine cinsel şiddet uygulaması şeklinde meydana gelmiştir. Olayı öğrenen aile öğretmen hakkında şikâyette bulunmuş ve öğretmen tutuklanmıştır. Ancak birkaç ay sonra ailenin şikayetini geri alması ile öğretmen serbest bırakılmıştır.

<https://onedio.com/haber/okulda-cinsel-istismar-sanik-bir-ogretmen-ve-yine-kucucuk-cocuklar-kurban-758044>

VAKA 4 / Tarih: 09.03.2016

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel ve psikolojik şiddet	Yaşı	15
Gerçekleştiği Yer	İzmir	Cinsiyeti	Oğlan
Okul Türü	Anadolu Lisesi	Öğrenim Durumu	Lise öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Elektronik Teknolojisi Öğretmeni		

Vaka Özeti: Şiddet vakası İzmir’de Çınarlı Anadolu Lisesi’nde meydana geldi. Elektrik ve Elektronik Teknolojisi öğretmeni geç kalan öğrenciyeye boğazını sıkma ve burnuna yumruk atma yoluyla fiziksel şiddet uyguladı. Olaya ilişkin idari ve adli soruşturma başlatıldı.

Kaynak: <https://www.yeniasir.com.tr/gundem/2016/03/11/izmirde-dayak-skandali>

VAKA 5 / Tarih: 18.03.2016

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	7
Gerçekleştiği Yer	Karaman	Cinsiyeti	Oğlan
Okul Türü	İlköğretim Okulu	Öğrenim Durumu	İlkokul öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	Bilinmiyor
Failin Görevi	Birinci sınıf öğretmeni		

Vaka Özeti: Olay Karaman ilinin Abbas Mahallesi Mut Caddesi üzerinde bulunan 19 Mayıs İlköğretim Okulun’da gerçekleşmiştir. Öğretmen İsa Çetin öğrencisinin kafasına kitapla vurmak suretiyle çocuğa fiziksel şiddet uygulamıştır. Öğretmen karakola götürülmüştür ancak adli sürece ilişkin bilgiye ulaşmamıştır.

<https://www.karamandan.com/haber/6486901/ogretmenden-7-yasindaki-ogrenciyeye-dayak-iddiasi>

VAKA 6 / Tarih: 24.03.2016

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	13
Gerçekleştiği Yer	Bartın/Amasra	Cinsiyeti	Oğlan
Okul Türü	İlköğretim Okulu	Öğrenim Durumu	Özel eğitim öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	Özel eğitim gereksinimi olan çocuk (zihinsel engelli)
Failin Görevi	Özel Eğitim Öğretmeni		

Vaka Özeti: Özel gereksinimli ve %50 zihinsel engelli raporu olan çocuk sınıfa girmek istemediği için öğretmeni tarafından fiziksel şiddete maruz bırakıldı. Hastaneden darp raporu alan ailenin jandarmaya başvurması üzerinde adli soruşturma; İl Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından da idari soruşturma başlatıldı.

Kaynak:<https://www.hurriyet.com.tr/yerel-haberler/bartın/okulda-engelli-ogrenciye-dayak-sorusturmasi-37264135>

VAKA 7 / Tarih: Nisan.2016

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel ve Psikolojik Şiddet	Yaşı	11
Gerçekleştiği Yer	Antalya/Korkuteli	Cinsiyeti	Bilinmiyor
Okul Türü	İlköğretim Okulu	Öğrenim Durumu	5. sınıf öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Bilinmiyor	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet vakası Korkuteli ilçesine bağlı Tatköy Mahallesiindeki Tatköy Ramazan Kara bağır Ortaokulu'nda gerçekleşmiştir. Sınıf öğretmeni M.O.K, beşinci sınıf öğrencisi M.E.A' ya fiziksel şiddet uygulamıştır. Adli süreç başlatılmış ve faile para cezası verilmiştir.

Kaynak:<https://www.milliyet.com.tr/yerel-haberler/antalya/antalya-da-ogrencisini-doven-ogretmene-para-cezasi-11461861>

VAKA 8 / Tarih: 22.04.2016

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	3-6 yaş arası
Gerçekleştiği Yer	İstanbul- Çekmeköy	Cinsiyeti	Oğlan
Okul Türü	Okul Öncesi Eğitim Kurumu	Öğrenim Durumu	Anaokulu öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Kadın	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: İstanbul Çekmeköy'de 22.04.2016 tarihinde bir anaokulunda, bir çocuğun, öğretmen sınıftayken, arkadaşları tarafından fiziksel şiddete maruz kalması sonucu çocuğun velisi karakola ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne şikâyette bulundu. Basına yansıyan görüntülere göre bir çocuk, diğer çocuklar tarafından topluca dövülüyor. Sınıftan sorumlu öğretmen ise bu olaya müdahale etmiyor ve diğer çocukları teşvik ediyor.

Kaynak: <https://www.mynet.com/istanbul-cekmekoyde-anaokulunda-cocuklardan-linc-girisimi-goruntusu-110102424432>

VAKA 9 / Tarih: 13.05.2016

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Cinsel şiddet	Yaşı	Bilinmiyor
Gerçekleştiği Yer	Diyarbakır/Bağlar	Cinsiyeti	Kız
Okul Türü	İlköğretim Okulu	Öğrenim Durumu	Bilinmiyor
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	Bilinmiyor
Failin Görevi	Müdür Yardımcısı		

Vaka Özeti: Şiddet olayı Diyarbakır'ın Bağlar ilçesindeki Fevzi Çakmak Ortaokulu'nda meydana gelmiştir. Müdür yardımcısı 10 yaşındaki kız öğrencisini taciz etmiş ve olaya diğer kız öğrencilerden de duyma yoluyla şahitlik edenler olmuştur. Müdür yardımcısı hakkında idari soruşturma başlatılmış ve ailelerin karakolda ifadelerine başvurulmuştur. Adli sürece ilişkin bilgilere erişilememiştir.

<https://dogruhaber.com.tr/haber/209079-egitim-senli-mudur-yardimcisindan-ogrencilere-taciz/>

VAKA 10 / Tarih: 02.06.2016

Vaka Tarihi: 02.06.2016

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Sözel ve fiziksel şiddet	Yaşı	6.sınıf öğrencileri
Gerçekleştiği Yer	Bolu	Cinsiyeti	Birden fazla çocuk şiddete maruz kalmıştır ve haberin detaylarında çocuklara ilişkin bilgiler paylaşılmamıştır.
Okul Türü	İlköğretim Okulu	Öğrenim Durumu	
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	
Failin Görevi	Türkçe öğretmeni		
Vaka Özeti: Vaka, Bolu'nun Çaydurt Mahallesiindeki Alıçören Ortaokulunda görev yapan Türkçe Öğretmeni'nin çocuklara yönelik sistematik psikolojik ve fiziksel şiddeti ile ilgilidir. Daha önce de şikâyet edilen öğretmene yönelik bir idari yaptırım söz konusu olmamış ve çocuklar toplu şekilde öğretmeni Jandarmaya şikâyet etmişlerdir. Jandarmaya yapılan şikâyet sonrası öğretmen hakkında adli süreç başlatılmıştır.			
Kaynak: https://www.haberturk.com/gundem/haber/1248191-boluda-ogrencilere-siddet-uyguladigi-iddia-edilen-ogretmene-sorusturma			

VAKA 11 / Tarih: 02.06.2016

Vaka Tarihi: 02.06.2016

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	Bilinmiyor
Gerçekleştiği Yer	İstanbul/Büyükçekmece	Cinsiyeti	Oğlan
Okul Türü	Özel Eğitim Merkezi Meslek Lisesi	Öğrenim Durumu	11. sınıf
Failin Cinsiyeti	Erkek (2 kişi)	Özel durumu	İşitme engelli çocuk
Failin Görevi	Müdür yardımcısı		
Vaka Özeti: İşitme engeli olan kız arkadaşı ile kavga ettiği gerekçesi ile işitme engeli olan 11. Sınıf öğrencisi iki müdür yardımcısı tarafından 10 dk. boyunca fiziksel şiddete maruz bırakıldı. Olayla ilgili anne savcılığa suç duyurusunda bulundu ve adli süreç başlatıldı.			
Kaynak: https://www.birgun.net/haber/engelli-ogrenciyi-odaya-kapatip-dovduler-115002			

VAKA 12 / Tarih: 04.10.2016

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	Farklı yaşlarda 10 çocuk
Gerçekleştiği Yer	Güngören/İstanbul	Cinsiyeti	4 kız, 6 oğlan
Okul Türü	Geçici Eğitim Merkezi	Öğrenim Durumu	İlköğretim öğrencileri
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	Yabancı uyruklu/göçmen
Failin Görevi	Bilinmiyor		

Vaka Özeti: Şiddet olayı İstanbul Güngören’de göçmen çocuklara yönelik Geçici Eğitim Merkezi olarak kullanılan bir okulda gerçekleşti. Okuldaki görevi bilinmeyen bir şahıs 10 öğrenciye fiziksel şiddet uygulamıştır. Şiddet olayına dair görüntüler basına yansımış olmasına rağmen merkez müdürü konuya ilişkin bir girişimde bulunmamış ve idari ve adli süreç başlatılmamıştır.

<https://www.ilerihaber.org/icerik/gungorendeki-okulda-suriyeli-ogrenciler-sopayla-dovuldu-61187.html>

VAKA 13 / Tarih: 07.10.2016

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	16
Gerçekleştiği Yer	İğdir	Cinsiyeti	Oğlan
Okul Türü	Anadolu Lisesi	Öğrenim Durumu	9.sınıf öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Beden eğitimi öğretmeni		

Vaka Özeti: Şiddet vakası İğdir’ın Karakoyunlu ilçesindeki bir Anadolu lisesinde gerçekleşmiştir. Öğrenciler arasında yaşanan bir kavgada elinde bıçak olan bir çocuk beden eğitimi öğretmenin gelmesi nedeniyle bıçağı elinden atıştır. Beden eğitimi öğretmeni olayı öğrenmek amacıyla söz konusu olaya konu olan öğrenciyi müdür odasına götürmüş ve istediği bilgileri alamayınca çocuğu fiziksel şiddet uygulamıştır. Aile öğretmen hakkında suç duyurusunda bulunmuş ve öğretmenle ilgili adli ve idari soruşturma başlatılmıştır.

<https://www.sondakika.com/guncel/haber-igdir-ogretmen-ogrencisini-dovdu-iddiasi-8862950/>

VAKA 14 / Tarih: 17.10.2016

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Psikolojik şiddet	Yaşı	Bilinmiyor
Gerçekleştiği Yer	İstanbul/Kadıköy	Cinsiyeti	Bilinmiyor
Okul Türü	Anadolu Lisesi	Öğrenim Durumu	Lise öğrencileri
Failin Cinsiyeti	Bilinmiyor	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Okul idaresi ve kolluk güçleri		

Vaka Özeti: Şiddet vakası İstanbul'un Kadıköy ilçesinde bir Anadolu lisesinde meydana gelmiştir. Eylem yapan öğrenciler, okul içinde ve çevresinde ellerinde uzun namlulu silah taşıyan kolluk kuvvetlerinin bulundurulması yoluyla korkutularak psikolojik şiddete maruz bırakılmıştır. Ayrıca eylem yapan öğrenciler idare tarafından da sorguya alınarak yeniden psikolojik şiddete maruz bırakılmıştır.

VAKA 15 / Tarih: 24.10.2016

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	15
Gerçekleştiği Yer	Yakutiye/Erzurum	Cinsiyeti	Bilinmiyor
Okul Türü	İlköğretim okulu	Öğrenim Durumu	Bilinmiyor
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	Bilinmiyor
Failin Görevi	İngilizce öğretmeni		

Vaka Özeti: Şiddet vakası Erzurum'un Yakutiye ilçesindeki Şükrüpaşa Ortaokulu'nda gerçekleşmiştir. İngilizce öğretmeni öğrencisini, sakız çiğnediği gerekçesi ile, fiziksel şiddete maruz bırakmıştır. Olayla ilişkin adli ve idari soruşturma başlatılmıştır.

<https://www.gazetepusula.net/ogrenciye-sakiz-dayagi/72158/>

VAKA 16 / Tarih: 26.10.2016

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Psikolojik şiddet	Yaşı	14
Gerçekleştiği Yer	Konya	Cinsiyeti	Oğlan
Okul Türü	Anadolu lisesi	Öğrenim Durumu	Lise öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Matematik öğretmeni		

Vaka Özeti: Şiddet vakası Konya'nın Meram ilçesindeki bir Anadolu lisesinde gerçekleşmiştir. Öğretmen biyolojik cinsiyeti erkek olan bir çocuğa sınıf içerisinde "kızım" şeklinde hitap etmiş ve kendisine neden böyle hitap edildiğini soran öğrenciye hakaret etme, taklidini yapma, akranları önünde küçük düşürme yoluyla fiziksel şiddette bulunmuştur. Çocuğun ailesi karakola giderek şikayette bulunmuş ve öğretmen hakkında adli soruşturma başlatılmıştır.

VAKA 17 / Tarih: 09.11.2016

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Psikolojik şiddet	Yaşı	Bilinmiyor
Gerçekleştiği Yer	Samsun	Cinsiyeti	Oğlan
Okul Türü	Anadolu Lisesi	Öğrenim Durumu	Lise öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet vakası Samsun'da bir Anadolu lisesinde meydana gelmiştir. Öğretmen kulağında küpesi olduğu için öğrenciye hakaret etme ve ayrımcılık yoluyla psikolojik şiddet uygulamıştır. Öğretmen hakkında herhangi bir şikayette bulunulmamış ve herhangi bir soruşturma süreci yürütülmemiştir.

VAKA 18 / Tarih: 11.11.2016

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	Bilinmiyor
Gerçekleştiği Yer	İstanbul/Ümraniye	Cinsiyeti	Oğlan
Okul Türü	İlköğretim Okulu	Öğrenim Durumu	İlkokul öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet olayı İstanbul Ümraniye'deki bir ilköğretim okulunda gerçekleşti. Öğretmen tahtaya kalkan ama yazmakta zorlanan öğrencisine hakaret etme yoluyla psikolojik şiddet ve fiziksel şiddet uyguladı. Öğretmen hakkında soruşturma açıldığı ve görevden alındığı bilgisine ulaşıldı.

<https://www.milliyet.com.tr/gundem/okulda-skandal-goruntuler-2343372>

VAKA 19 / Tarih: 03.12.2016

Vaka Tarih: 03.12.2016

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Psikolojik şiddet	Yaşı	3.sınıf öğrencileri
Gerçekleştiği Yer	Kahramanmaraş	Cinsiyeti	Bilinmiyor
Okul Türü	İlköğretim okulu	Öğrenim Durumu	3.sınıf öğrencileri
Failin Cinsiyeti	Bilinmiyor	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Sınıf öğretmeni		

Vaka Özeti: Şiddet olayı Kahramanmaraş'ın Onikişubat İlçesindeki bir ilkokulda meydana gelmiştir. Lavaboda öğrenciler tarafından bulunan bir akrep sınıf öğretmeni tarafından öldürülmüş, öldürüldükten sonra çocukların önünde sınıfta bulunan sobanın üzerinde yakılmış ve bir parçası öğretmen tarafından yenilmiştir. Öğretmen bir hayvana yönelik şiddet içeren davranışı çocuklara izletme ve akrebi yeme davranışı konusunda çocuklara kötü örnek olma yoluyla sınıftaki çocuklara psikolojik şiddet uygulamıştır. Öğretmen hakkında idari işlem başlatılmıştır.

VAKA 20 / Tarih: 13.12.2016

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	Bilinmiyor
Gerçekleştiği Yer	Antalya/Kepez	Cinsiyeti	Bilinmiyor
Okul Türü	İlköğretim okulu	Öğrenim Durumu	2.sınıf öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Sınıf öğretmeni		

Vaka Özeti: Şiddet olayı Antalya'nın Kepez ilçesindeki bir ilkokulda meydana gelmiştir. Öğretmen, koridorda kavga eden çocuklardan birine, kafasını duvara vurma ve tokat atma yoluyla fiziksel şiddet uygulamıştır. Fiziksel şiddete maruz kalan çocuğun korkudan altını ıslatması üzerine çocuğun sınıf öğretmeni tarafından aileye haber verilmiştir. Çocuğun ailesi adli soruşturma başlatılması için darp raporu alarak karakola şikâyette bulunmuştur.

VAKA 21 / Tarih: 29.12.2016

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Psikolojik şiddet ve kötü muamele, Fiziksel şiddet	Yaşı	Bilinmiyor
Gerçekleştiği Yer	Antalya	Cinsiyeti	Kız
Okul Türü	İlköğretim okulu	Öğrenim Durumu	2.sınıf öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Bilinmiyor	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet vakası Antalya'da bir ilkokulda gerçekleşmiştir. Sınıf öğretmeni kız çocuğunu arkadaşlarının önünde pis olmakla suçlayarak psikolojik şiddet uygulamış ve ardından da kazağını ve pantolonunu çıkararak iç çamaşırlarının da pis olduğunu söylemiştir. Öğretmen çocuğun kafasını tahtaya vurarak fiziksel şiddet de uygulamıştır. Olayla ilgili idari soruşturma başlatılmıştır.

Kaynak: <https://www.evrensel.net/haber/301757/ogrenciyi-ic-camasiriyla-sinifta-dolastirdi-iddiasi>

VAKA 22 / Tarih: 03.01.2017

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	13
Gerçekleştiği Yer	Batman	Cinsiyeti	Oğlan
Okul Türü	İlköğretim Okulu	Öğrenim Durumu	8. sınıf öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet vakası Batman'da bir öğretmenin 8.sınıftaki 10 çocuğu sınıf içinde ve sonrasında iki çocuğu tuvalette fiziksel şiddete maruz bırakması şeklinde gerçekleşmiştir. Okul idaresi ve Batman valiliği tarafından soruşturma başlatılmıştır.

<https://www.milliyet.com.tr/gundem/batman-da-okulda-dayak-dehseti-tuvalete-goturdugu-ogrencisini-2372747>

VAKA 23 / Tarih: 06.01.2017

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel ve psikolojik şiddet	Yaşı	2.sınıf öğrencileri
Gerçekleştiği Yer	İstanbul/Diyarbakır	Cinsiyeti	Bilinmiyor
Okul Türü	İlköğretim okulu	Öğrenim Durumu	2.sınıf öğrencileri
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Sınıf öğretmeni		

Vaka Özeti: Şiddet vakası İstanbul Sarıyer'deki bir ilköğretim okulunda gerçekleşmiştir. Öğretmen ders anlatımı sırasında konuşan öğrencilerine hakaret etme yoluyla psikolojik şiddet uygulamış ve fiziksel şiddet uygulamıştır. Ayrıca bazı öğrencilerin ağızlarına bant yapıştırarak da kötü muameleye maruz bırakmıştır. Öğrencilerin aileleri durumu okul idaresine ve adli makamlara bildirmişler ve öğretmen hakkında kötü muamele ve hakaret suçları kapsamında 4 yıla kadar hapis istemiyle dava açılmıştır.

<https://www.takvim.com.tr/Guncel/2017/01/06/hic-nazik-degil>

VAKA 24 / Tarih: 09.01.2017

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	4
Gerçekleştiği Yer	Trabzon	Cinsiyeti	Kız
Okul Türü	Anaokulu	Öğrenim Durumu	Anaokulu öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Bilinmiyor	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Anaokulu öğretmenleri		

Vaka Özeti: Şiddet vakası Trabzon'da bir anaokulunda gerçekleşmiştir. Çocuğunun kulağında morluk olduğunu fark eden aile hastaneye giderek darp raporu almış ve çocuğun sabah ve öğle olmak üzere iki farklı öğretmeni olduğu için her ikisinden de şikayetçi olmuştur. Olayla ilgili adli ve idari soruşturma başlatılmıştır.
<https://www.haber61.net/trabzon-haber/trabzonda-anaokulu-cocuguna-ogretmen-siddeti-h283271.html>

VAKA 25 / Tarih: 09.01.2017

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	5
Gerçekleştiği Yer	Diyarbakır/Bağlar	Cinsiyeti	Kız
Okul Türü	Anaokulu	Öğrenim Durumu	Anaokulu öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Bilinmiyor	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet olayı Diyarbakır'ın Bağlar ilçesinde bir anaokulunda gerçekleşmiştir. Anaokulu öğretmeni 5 yaşındaki öğrencisine birden fazla kez fiziksel şiddet uygulamıştır. Anne hastaneden darp raporu aldıktan sonra polise şikâyetinde bulunmuştur. Sürecin nasıl ilerlediğine dair bilgiye erişilememiştir.
<http://www.diyarbakirhabermerkezi.com/egitim/5-yasindaki-cocuga-ana-sinifi-ogretmeninden-darp-iddiasi-h4878.html>

VAKA 26 / Tarih: 12.01.2017

Vaka

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	7
Gerçekleştiği Yer	Diyarbakır	Cinsiyeti	Bilinmiyor
Okul Türü	İlköğretim okulu	Öğrenim Durumu	Bilinmiyor
Failin Cinsiyeti	Kadın	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Sınıf öğretmeni		

Vaka Özeti: Şiddet vakası Diyarbakır'ın Karapınar ilçesi Huzurevleri Mahallesiindeki Polis Sabri Kün İlkokulunda gerçekleşmiştir. Sınıf öğretmenin çok sayıda çocuğa sistematik biçimde fiziksel şiddet uyguladığı şiddete maruz kalan çocuklardan birinin durumu ailesine söylemesi ve ailenin şikâyet için okula gelmesi ile anlaşılmıştır. Okul idaresi öğretmen hakkında bir işlem başlatmamış ve soruşturma açılmasını talep eden veliye yönelik de olumsuz tutum ve davranışlarda bulunmuştur.

<https://hursedanet.net/yemel/177751-ogrencileri-sarsmak-dayak-degil.html>

VAKA 27 / Tarih: 11.02.2017

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Psikolojik şiddet	Yaşı	Bilinmiyor
Gerçekleştiği Yer	Bursa/İnegöl	Cinsiyeti	Kız
Okul Türü	İlköğretim okulu	Öğrenim Durumu	Bilinmiyor
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Güzel sanatlar öğretmeni		

Vaka Özeti: Şiddet vakası Bursa'nın İnegöl ilçesindeki bir Güzel sanatlar lisesinde gerçekleşmiştir. Kantinde öğrencileri ile oturan öğretmen başı kapalı öğrencilerini de çay içmeye davet etmiş ancak öğrenciler gelmeyince çocuklar için rahatsız edici ve arkadaşları içinde küçük düşürücü olan ve ayrımcılık içeren ifadelerle yeniden çağırmıştır. Durumu öğrenen aileler okula gelip müdüre fiziksel şiddet uygulamışlardır. Olayla ilgili adli veya idari soruşturma bilgisine ulaşamamıştır.

VAKA 28 / Tarih: 21.02.2017

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	13
Gerçekleştiği Yer	Denizli	Cinsiyeti	Oğlan
Okul Türü	İlköğretim okulu	Öğrenim Durumu	İlköğretim öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet olayı Denizli’de bir ilkokulun yakınlarında gerçekleşmiştir. İlkokulun bahçesinde top oynayan çocuklardan biri okuldaki beden öğretmeni tarafından, kendi aracıyla takip edilmiş ve yakalandığında darp edilmiş, sürüklenmiş ve zorla araca bindirilmiştir. Olayla ilgili okula müfettiş atanmış ve adli soruşturma başlatılmıştır.

<https://www.deha20.com/haberler/detay/gurultu-yaptigi-gerekcesiyle-25-05-2017-09-42-06>

VAKA 29 / Tarih: 23.02.2017

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	16
Gerçekleştiği Yer	Ankara/Keçiören	Cinsiyeti	Kız
Okul Türü	Lise	Öğrenim Durumu	10.sınıf öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Beden eğitimi öğretmeni		

Vaka Özeti: Şiddet vakası Ankara’nın Keçiören ilçesinde bir lisede gerçekleşmiştir. Beden öğretmeni arkadaşlarıyla konuşan kız öğrencisine defter ile vurarak şiddet uygulamıştır. Çocuk, annesi ile rapor almak için hastaneye gitmiş ancak hastanede darp raporu alınamamıştır. Olayla ilgili adli veya idari soruşturmaya dair bilgilere erişilememiştir.

Kaynak: <https://www.haberler.com/haberler/milli-bilek-gurescisi-olan-beden-egitimi-9318798-haberi/>

VAKA 30 / Tarih: 08.03.2017

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	7
Gerçekleştiği Yer	İzmir/Buca	Cinsiyeti	Oğlan
Okul Türü	İlköğretim okulu	Öğrenim Durumu	Bilinmiyor
Failin Cinsiyeti	Bilinmiyor	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet vakası İzmir'in Buca ilçesindeki bir ilkokulda gerçekleşmiştir. Sınıf öğretmeni 7 yaşındaki öğrencisine çok yaramaz olduğu gerekçesi ile fiziksel şiddet uygulamıştır. Fiziksel şiddeti çocuğun annesi fark etmiş ve öğretmen de şiddet uyguladığını anneye bizzat söylemiştir. Çocuğun annesinin şikâyeti üzerine öğretmen hakkında adli süreç başlatılmıştır.

<https://www.egedesonsoz.com/haber/izmir-de-7-yasindaki-cocuga-ogretmen-dayagi/947939>

VAKA 31 / Tarih: 12.04.2017

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	13
Gerçekleştiği Yer	İstanbul/Beyoğlu	Cinsiyeti	Kız
Okul Türü	İlköğretim okulu	Öğrenim Durumu	İlköğretim öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	Bilinmiyor
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet olayı İstanbul'un Beyoğlu ilçesinde bir ilköğretim okulunda gerçekleşmiştir. Öğretmen ödevini yapmayan öğrencisine 3 adet tahta cetveli birleştirerek vurmak yoluyla fiziksel şiddet uyguladı. Birkaç gün sonrasında çocuğun elindeki ağrının artması sonucu aile çocuğu hastaneye götürdü ve çocuğun baş parmak kısmında bir kırık olduğu tespit edildi. Ailenin şikayeti üzerine öğretmen hakkında savcılık tarafından kasten yaralama suçundan 1.5 yıldan 4.5 yıla kadar hapis istemiyle dava açıldı. Mahkeme, Serdar T.'yi "kasten basit yaralamak" suçundan 120 gün adli para cezasına çarptırdı. Öğrencisine yönelik "Kamu görevlisinin sahip bulunduğu nüfuzu kötüye kullanarak kasten yaraladığı" gerekçesiyle cezada artırıma giden mahkeme, sanığın 150 gün süreyle 3 bin TL adli para cezasına çarptırılmasına hükmetti. Verilen ceza miktarı ve sanığın sabıkasız oluşu nedeniyle ceza 5 yıl süreyle ertelendi.

<https://www.hurriyet.com.tr/gundem/ogrencisinin-elini-cetvelle-kiran-ogretmene-3-bin-tl-para-cezasi-40424858>

VAKA 32 / Tarih: 20.04.2017

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	7
Gerçekleştiği Yer	İstanbul/Esenler	Cinsiyeti	Oğlan
Okul Türü	İlköğretim okulu	Öğrenim Durumu	İlkokul Öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Bilinmiyor	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Sınıf öğretmeni		

Vaka Özeti: Şiddet vakası İstanbul Esenler'deki bir ilkokulda meydana gelmiştir. Sınıf öğretmeni 7 yaşındaki öğrencisine, derste ayağa kalktığı gerekçesi ile fiziksel şiddet uygulamıştır. Çocuğun annesinin şikayeti üzerine öğretmen hakkında idari soruşturma başlatıldığı bilgisi verilmiştir.

<https://www.internethaber.com/ilkokulda-skandal-ogrencisine-yaptigina-bakin-1772782h.htm>

VAKA 33 / Tarih: 05.11.2017

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	13
Gerçekleştiği Yer	Tekirdağ/Çorlu	Cinsiyeti	Oğlan
Okul Türü	İlköğretim Okulu	Öğrenim Durumu	İlköğretim öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Bilinmiyor	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Müdür Yardımcısı		

Vaka Özeti: Şiddet olayı Tekirdağ ilinin Çorlu ilçesinde meydana gelmiştir. Öğrenci müdür yardımcısının kendisine fiziksel şiddete bulunduğu gerekçesi ile polise şikayette bulunmuştur. Müdür yardımcısı hakkında adli ve idari soruşturmanın başlatıldığı bilgisi ilçe kaymakamı tarafından paylaşılmıştır.

<https://www.hurriyet.com.tr/gundem/ogretmeninden-kacip-bufeye-sigindi-akilalmaz-olayda-yeni-gelisme-40646078>

VAKA 34 / Tarih: 13.12.2017

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	Bilinmiyor
Gerçekleştiği Yer	Antalya	Cinsiyeti	Kız ve oğlan çocuklar
Okul Türü	Anadolu İmam Hatip Lisesi	Öğrenim Durumu	9.sınıf öğrencileri
Failin Cinsiyeti	Bilinmiyor	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet vakası Antalya'nın Döşemealtı ilçesindeki bir İmam Hatip Lisesi'nde gerçekleşmiştir. Okulun Türk Dili ve Edebiyat öğretmeni bir sınıftaki çocuklara toplu halde fiziksel şiddet uygulamıştır. Öğretmen hakkında idari veya adli bir sürecin başlayıp başlamadığı bilgisine erişilememiştir.

Kaynak: <https://www.cnnturk.com/turkiye/lisede-deli-ibrahim-dayagi-iddiasi>

VAKA 35 / Tarih: 14.12.2017

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel ve psikolojik şiddet	Yaşı	14
Gerçekleştiği Yer	Erzurum	Cinsiyeti	Kız
Okul Türü	Özel Eğitim Uygulama Okulu	Öğrenim Durumu	Özel eğitim öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	Otizmli
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet olayı Erzurum'da bir özel eğitim uygulama okulunda meydana gelmiştir. Öğretmen öğrencisi altını kirlettiği için annesini okula çağırması ve çocuğun altını kirlettiği anların videosunu anneye izletmiştir. Videoda çocuğunun fiziksel şiddete ve tehdit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldığını gören anne İl Milli Eğitim Müdürlüğüne şikayette bulunmuştur. Öğretmen hakkında il Milli Eğitim Müdürlüğünce inceleme başlatıldı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı da olayla ilgili soruşturma başlattı.

<https://www.hurriyet.com.tr/video/ogretmenden-ogrenciye-sinifta-siddet-kamerada-40691197>

VAKA 36 / Tarih: 27.12.2017

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	Bilinmiyor
Gerçekleştiği Yer	Samsun/Tekkeköy	Cinsiyeti	Bilinmiyor
Okul Türü	Meslek ve Teknik Anadolu Lisesi	Öğrenim Durumu	9. sınıf öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Kadın	Özel durumu	Bilinmiyor
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet olayı Samsun'un Tekkeköy ilçesinde bir lisede meydana gelmiştir. Şiddeti uygulayan öğretmen dersini dinlemediği gerekçesi ile öğrenciyi önce başka bir sınıfa aldırılmış ve öğrenciyi kendi sınıfında görünce fiziksel şiddet uygulamıştır. Olay anı diğer öğrenciler tarafından kayıt altına alınmıştır. Öğretmen hakkında idari veya hukuki bir sürecin başlatılıp başlatılmadığı bilinmemektedir.

<https://www.hurriyet.com.tr/video/ogretmenden-ogrenciye-sinifta-siddet-kamerada-40691197>

VAKA 37 / Tarih: 17.04.2018

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Cinsel şiddet	Yaşı	12
Gerçekleştiği Yer	İstanbul/Bayrampaşa	Cinsiyeti	Kız
Okul Türü	İlköğretim okulu	Öğrenim Durumu	Ortaokul öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	Bilinmiyor
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet olayı İstanbul'un Bayrampaşa ilçesinde bir ilköğretim okulunda gerçekleşmiştir. Ders sırasında öğrencisine yönelik cinsel istismarda bulunan öğretmenin istismarı başka bir öğrenci tarafından da teyit edilmiştir. Öğretmen 31. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanmış ve "cebir ve şiddet kullanarak çocuğun cinsel istismarı" suçundan 22 yıl 6 ay hapis cezasına çarptırılmıştır.

<https://www.hurriyet.com.tr/gundem/12-yasindaki-ogrencisini-taciz-edip-not-yukselten-ogretmene-22-yil-hapis-40807284>

VAKA:38 / Tarih: 05.10.2018

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	6
Gerçekleştiği Yer	İzmir/Konak	Cinsiyeti	Bilinmiyor
Okul Türü	İlköğretim okulu	Öğrenim Durumu	İlkokul öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet olayı İzmir'in Konak ilçesinde bir ilkokulda gerçekleşmiştir. Öğretmen bir metni okuyamayan öğrencisine sopayla vurarak fiziksel şiddet uygulamıştır. Çocuğunun vücudundaki morlukları annesi fark etmiştir. Ailenin şikayetçi olması üzerine İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden öğretmenin açığa alındığına dair açıklama yapılmıştır.

<https://www.hurriyet.com.tr/gundem/dayakci-ogretmen-aciga-alindi-41009186>

VAKA:39 / Tarih: 06.10.2018

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	2
Gerçekleştiği Yer	İzmir/Çiğli	Cinsiyeti	Kız
Okul Türü	Okul öncesi eğitim kurumu	Öğrenim Durumu	Anaokulu öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Bilinmiyor	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet olayı İzmir'in Çiğli ilçesinde bir anaokulunda gerçekleşmiştir. Çocuğun annesi çocuğun okula başladıktan kısa bir süre sonra bazı davranışlarında gariplik olduğunu fark etmiştir. Çocuğunu okuldan almaya giden baba da çocuğu yarı baygın bir şekilde görmüş ve çocuktan öğretmeni tarafından dövüldüğü bilgisini almıştır. Ayrıca çocuğun alnında morluklar ve başında şişlikler olduğunu da fark ederek darp raporu almışlardır. Aile durumu emniyete bildirmiş ve MEB İzmir İl Müdürlüğü de konu ile ilgili inceleme başlatıldığını ifade etmişlerdir.

<https://www.hurriyet.com.tr/gundem/skandal-iddia-kizim-eve-geldiginde-yari-baygin-bakiyordu-41009860>

VAKA 40 / Tarih: 27.11.2018

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	3
Gerçekleştiği Yer	Ankara/Etimesgut	Cinsiyeti	Oğlan
Okul Türü	Okul öncesi eğitim kurumu	Öğrenim Durumu	Anaokulu öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Kadın	Özel durumu	Bilinmiyor
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet olayı Ankara'nın Etimesgut ilçesinde bir anaokulunda gerçekleşmiştir. Öğretmeninden şiddet gören çocuk durumu ailesi ile paylaşmış ve aile öğretmen hakkında şikâyette bulunmuştur. Öğretmen, görevden uzaklaştırma cezasının yanı sıra çıkarıldığı mahkeme tarafından 150 gün karşılığı 3 bin TL adli para cezasına çarptırılmıştır.

<https://www.hurriyet.com.tr/yemel-haberler/ankara/kres-ogretmenine-cocuga-siddet-uygulamaktan-pa-41032374>

VAKA 41 / Tarih: 14.12.2018

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	10
Gerçekleştiği Yer	Aksaray	Cinsiyeti	Oğlan
Okul Türü	İlköğretim okulu	Öğrenim Durumu	İlköğretim öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	Bilinmiyor
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet olayı Aksaray ilinde bir ilköğretim okulunda gerçekleşmiştir. Öğrencisine fiziksel şiddet uygulayan öğretmen hakkında soruşturma başlatılmış, öğretmene en üst sınırdan 12 ay hapis cezası verilmiş ancak iyi hal indirimi ile ceza 10 aya düşürülmüştür. Öğretmenin okulla da ilişkisi kesilmiştir. Öğrencinin maruz kaldığı şiddet sonucu 10 gün iş göremezlik raporu aldığı da paylaşılan bilgiler arasındadır.

<https://m.bianet.org/bianet/insan-haklari/257765-ogrencisini-darp-eden-ogretmen-bir-tane-de-diger-ogretmen-icin-tokat-attim>

VAKA 42 / Tarih: 09.01.2019

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel ve sözel şiddet	Yaşı	8
Gerçekleştiği Yer	Ankara	Cinsiyeti	Oğlan
Okul Türü	İlköğretim okulu	Öğrenim Durumu	İlkokul öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Kadın	Özel durumu	Otizmi ve epilepsi hastası
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet olayı Ankara'da bir ilkokulda gerçekleşmiştir. Öğretmen, otizm ve epilepsi tanısı olan öğrencisine şiddet uygulamış ve şiddet çocuğun annesi tarafından fark edilerek kamuoyu ile paylaşılmıştır. Öğretmen açığa alınmış, MEB konu ile ilgili açıklamasında, soruşturmanın devam ettiğini, gereken incelemelerin yapıldığını ve hukuki sürecin takip edildiğini ifade etmiştir.

<https://www.hurriyet.com.tr/gundem/skandal-goruntu-sonrasi-onemli-gelisme-41078058>

VAKA 43 / Tarih: 21.02.2019

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	5
Gerçekleştiği Yer	Antalya	Cinsiyeti	Oğlan
Okul Türü	Okul Öncesi Eğitim Kurumu	Öğrenim Durumu	Okul öncesi
Failin Cinsiyeti	Bilinmiyor	Özel durumu	Zihinsel engelli
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet olayı Antalya'da bir okul öncesi eğitim kurumunda gerçekleşmiştir. 5 yaşındaki çocuğunun vücudundaki morlukları gören anne oğlunun okulda fiziksel şiddete uğradığı gerekçesi ile polise şikayette bulunmuştur.

<https://www.hurriyet.com.tr/video/yasindaki-zihinsel-engelli-cocuga-okulda-siddet-41125567>

VAKA 44 / Tarih: 29.10.2019

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	9
Gerçekleştiği Yer	İzmir/Karabağlar	Cinsiyeti	Kız
Okul Türü	İlköğretim okulu	Öğrenim Durumu	İlkokul öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Bilinmiyor	Özel durumu	Bilinmiyor
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet olayı İzmir'in Karabağlar ilçesinde bir ilköğretim okulunda gerçekleşmiştir. Öğretmen kitabını evde unuttuğu gerekçesi ile öğrencinin kafasına kitap fırlatarak fiziksel şiddet uygulamıştır. Siirt İl Millî Eğitim Müdürlüğü konu ile ilgili inceleme başlatıldığı bilgisini paylaşmıştır.

<https://www.hurriyet.com.tr/gundem/yer-izmir-okulda-skandal-iddia-ogrenci-hastanelik-oldu-41385725>

VAKA 45 / Tarih: 02.02.2020

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	6
Gerçekleştiği Yer	Siirt/Pervari	Cinsiyeti	Oğlan
Okul Türü	İlköğretim okulu	Öğrenim Durumu	İlkokul öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Kadın	Özel durumu	Bilinmiyor
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet olayı Siirt'in Pervari ilçesinde bir ilköğretim okulunda gerçekleşmiştir. Öğretmenin öğrencisine uyguladığı fiziksel şiddete dair görüntülerin sosyal medyada paylaşılması üzerine öğretmenin görevine Siirt İl Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından son verildi.

<https://www.hurriyet.com.tr/gundem/okulda-skandal-goruntu-ogretmen-hakkinda-harekete-gecildi-41435651>

VAKA 46 / Tarih: 15.04.2021

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	Çok sayıda çocuk
Gerçekleştiği Yer	İstanbul/Tuzla	Cinsiyeti	Çocuk sayıda çocuk
Okul Türü	Okul öncesi eğitim kurumu	Öğrenim Durumu	Anaokulu öğrencileri
Failin Cinsiyeti	Kadın	Özel durumu	Bilinmiyor
Failin Görevi	Öğretmen ve okul sahibi		

Vaka Özeti: Şiddet olayı İstanbul'un Tuzla ilçesinde bir anaokulunda gerçekleşmiştir. Aynı zamanda okul sahibi de olan öğretmen, 30 kadar çocuğu çıplak halde tuvalete götürmüş ve çocuklara fiziksel şiddet uygulamıştır. Şiddet olayı, kendi çocuğu da aynı okulda öğrenci olan bir veli tarafından kayda alındı. Görüntülerin televizyonda yayınlanmasının ardından Millî Eğitim Bakanlığı öğretmen hakkında soruşturma başlattı. Öğretmenin yargılandığı dava sonucunda öğretmene "terbiye hakkından doğan disiplin yetkisini kötüye kullanmak" suçundan 6 ay hapis cezası verilmiş; söz konusu suçu birden fazla çocuğa karşı işlediği gerekçesi ile cezası 10 ay 15 güne çıkarılmıştır.

<https://www.hurriyet.com.tr/gundem/istanbul-tuzlada-kresteki-skandal-goruntu-icin-1-yil-9-aya-kadar-hapis-istemi-41789211>

VAKA 47/ Tarih: 14.10.2021

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	Bilinmiyor
Gerçekleştiği Yer	Gaziantep/İslâhiye	Cinsiyeti	Oğlan
Okul Türü	Anadolu Lisesi	Öğrenim Durumu	Lise öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet olayı Gaziantep ilinin İslâhiye ilçesinde bir lisede gerçekleşmiştir. Öğretmen, derste gürültü yaptığı gerekçesi ile öğrenciye fiziksel şiddet uygulamış ve olay diğer öğrenciler tarafından kayda alınmıştır. Videonun sosyal medyada yayılması üzerine Gaziantep Valiliği öğretmenin görevden alındığını ve hakkında idari soruşturma başlatıldığını duyurmuştur.

<https://www.hurriyet.com.tr/video/lisede-ogrenciye-siddet-uygulayan-ogretmen-icin-karar-41917385>

VAKA 48/ Tarih: 21.02.2022

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel ve Sözel Şiddet	Yaşı	17
Gerçekleştiği Yer	İzmit	Cinsiyeti	Oğlan
Okul Türü	Mesleki Eğitim Merkezi	Öğrenim Durumu	Bilinmiyor
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet olayı İzmit'te bir Mesleki Eğitim Merkezi'nde gerçekleşmiştir. Öğrenci derste sürekli konuştuğu gerekçesi ile öğretmeni tarafından hakarete maruz kalmış ve kendisine fiziksel şiddet uygulanmıştır. Aile öğretmen hakkında suç duyurusunda bulunmuş, öğretmen ilk olarak serbest bırakılmıştır. Müşteki avukatın itirazı üzerine dava yeniden açılmıştır.

<https://www.milliyet.com.tr/gundem/sinifta-ogrencisini-darp-eden-ogretmen-kendi-elim-vurdum-6958844>

VAKA 49/ Tarih: 15.05.2022

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	Bilinmiyor
Gerçekleştiği Yer	Manisa/Salihli	Cinsiyeti	Bilinmiyor
Okul Türü	Lise	Öğrenim Durumu	Lise
Failin Cinsiyeti	Bilinmiyor	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet olayı Manisa ilinin Salihli ilçesinde bir ortaöğretim kurumunda yaşanmıştır. Genel olarak öğrencilere şiddet uyguladığı ifade edilen Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeninin bir çocuğa uyguladığı fiziksel şiddet diğer öğrenciler tarafından kayda alınmıştır. Öğretmen hakkında idari ve adli sürecin başlatılmadığı bilinmektedir.

<https://m.bianet.org/bianet/print/263312-manisa-da-ogretmen-siddeti-bizi-dovmek-icin-neden-uretiyor>

VAKA 50 / Tarih: 06.09.2022

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel ve sözel şiddet	Yaşı	14
Gerçekleştiği Yer	Amasya	Cinsiyeti	Bilinmiyor
Okul Türü	Lise	Öğrenim Durumu	Lise
Failin Cinsiyeti	Bilinmiyor	Özel durumu	Bilinmiyor
Failin Görevi	İdari yönetici		

Vaka Özeti: Şiddet olayı Amasya ilinde bir ortaöğretim kurumunda meydana gelmiştir. Okulun düzenlediği piknikte öğrencisine fiziksel şiddet uygulayan ve okul sahibi olduğu iddia edilen kişi hakkında idari ceza uygulanmış ve hakkında suç duyurusunda bulunulmuştur.

<https://www.haberturk.com/ozel-okul-sahibine-ogrenciye-siddet-cezasi-3517971>

VAKA 51 / Tarih: 09.10.2022

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	15
Gerçekleştiği Yer	Mardin/Kızıltepe	Cinsiyeti	Oğlan
Okul Türü	Lise	Öğrenim Durumu	Lise
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet olayı Mardin ilinin Kızıltepe ilçesinde bir ortaöğretim kurumunda meydana gelmiştir. Lise öğretmeni halı sahada öğrencisine fiziksel şiddet uygulamış ve olay diğer öğrenciler tarafından kayda alınmıştır. Kayıtların sosyal medyada paylaşılması üzerine öğretmen gözaltına alınmış ve olayla ilgili adli süreç başlatılmıştır.

<https://gazetedavul.com/gundem/kiziltepede-ogretmen-siddeti-ogrencisini-yerden-yere-vurdu-47202.html>

VAKA 52 / Tarih: 11.10.2022

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel ve sözel şiddet	Yaşı	6
Gerçekleştiği Yer	Gazipaşa/Antalya	Cinsiyeti	Kız
Okul Türü	Anaokulu	Öğrenim Durumu	Anaokulu öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Kadın	Özel durumu	Otizmli
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet olayı Antalya'nın Gazipaşa ilçesinde bir anaokulunda gerçekleşmiştir. Bir öğretmeni tarafından fiziksel şiddete maruz kalan çocuk aynı anda başka bir öğretmen tarafından da sözel şiddete maruz bırakılmıştır. Olay bir başka öğretmen tarafından kayıt altına alınmış ve çocuğun ailesi ile paylaşılmıştır. Olayla ilgili idari işlem başlatan Antalya Valiliği, öğretmenleri açığa almıştır. Öğretmenler polis tarafından gözaltına alındıktan sonra mahkemeye sek edilmiş, fiziksel şiddet uygulayan öğretmen tutuklanırken diğer öğretmen adli kontrolle serbest bırakılmıştır.

<https://www.dha.com.tr/gundem/otizmli-ogrenciye-siddet-uygulayan-2-ogretmenden-1i-tutuklandi-2144691>

VAKA 53 / Tarih: 26.10.2022

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	14
Gerçekleştiği Yer	Manisa	Cinsiyeti	Oğlan
Okul Türü	İlköğretim Okulu	Öğrenim Durumu	İlköğretim öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Bilinmiyor	Özel durumu	Bilinmiyor
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet olayı Manisa ilinde bir ilköğretim okulunda gerçekleşmiştir. Öğretmen, ders sırasında pet şişe ile oynadığı gerekçesi ile öğrencisine fiziksel şiddet uygulamıştır. Çocuk annesi tarafından hastaneye götürülmüş ve anne durumu polise bildirmiştir. Öğretmen gözaltına alınmış ve çıkarıldığı mahkemede tutuklanmıştır. Ayrıca öğretmen açığa alınmıştır.

<https://www.haberturk.com/pet-siseyle-oynadi-ogretmenden-ayak-kiran-siddet-gunun-one-cikan-haberleri-3532850>

VAKA 54 / Tarih: Kasım 2022

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	10
Gerçekleştiği Yer	Kayseri/Bünyan	Cinsiyeti	Oğlan
Okul Türü	İlkokul	Öğrenim Durumu	İlkokul öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	Özel gereksinimli çocuk
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet olayı Kayseri'nin Bünyan ilçesinde bir ilkokulda gerçekleşmiştir. Öğretmen çocuğa iki farklı tarihte fiziksel şiddet uygulamış; ilkinde çocuğun sınıfı değiştirilmiş ikincisinde ise aile devlet hastanesinin çocuk psikiyatri servisine giderek çocukları için psikolojik durum değerlendirmesi yaptırmışlardır. Çocuk psikiyatristinin raporuna göre çocuğun "fiziksel istismara bağlı uyum bozukluğu" yaşadığı tespit edilmiştir. Öğretmen hakkında adli soruşturma başlatılmış, idari inceleme sonucu başka bir okulda görevlendirilmesine karar verilmiş ve Kayseri Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı da aileye destek için bir avukat yönlendirmiştir.

<https://www.hurriyet.com.tr/gundem/dovdugu-ogrencinin-psikolojisini-bozan-ogretmene-sorusturma-40654198>

VAKA 55 / Tarih: Aralık 2022

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	3-4
Gerçekleştiği Yer	Tekirdağ/Çerkezköy	Cinsiyeti	Birden fazla çocuk
Okul Türü	Kreş/Bakımevi	Öğrenim Durumu	Okul öncesi
Failin Cinsiyeti	Bilinmiyor	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Okul Öncesi Öğretmeni		

Vaka Özeti: Şiddet olayı Tekirdağ ilinin Çerkezköy ilçesinde bir okul öncesi eğitim kurumunda gerçekleşmiştir. Çocuğundaki davranış değişikliğini fark eden bir ebeveynin durumu takip etmesi üzerine okulda çok sayıda çocuğa fiziksel ve psikolojik şiddet uygulandığı bilgisine ulaşılmış ve bu bilgi kamera kayıtları ile de doğrulanmıştır. Çocukların ebeveynleri Çerkezköy Cumhuriyet Savcılığına şikâyetle bulunmuş ve savcılık tarafından şiddet içerikli davranışların tespiti sağlanmıştır. Olayla ilgili idari ve adli süreç başlatılmıştır.

<https://www.sondakika.com/haber/haber-kresteki-cocuklara-ogretmen-siddeti-kamerada-15483411/>

VAKA 56 / Tarih: 29.09.2023

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	12
Gerçekleştiği Yer	Konya/Ereğli	Cinsiyeti	Oğlan
Okul Türü	Yaz Spor Okulu	Öğrenim Durumu	Ortaokul öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet olayı Konya'nın Ereğli ilçesinde bir yaz spor okulunda gerçekleşmiştir. Oynan futbol maçı sırasında antrenör, kendi çocuğunu düşürdüğü gerekçesi ile çocuk S.E.G'ye saldırmış ve fiziksel şiddet uygulamıştır. Olay güvenlik kameraları tarafından kaydedilmiştir. Şiddete maruz kalan çocuk durumu babasına anlatmış ve babası da kayıtları izledikten sonra hem polise hem de İl Millî Eğitim Müdürlüğüne şikâyette bulunmuştur. İl Millî Eğitim Müdürlüğü olayın incelenmesi için iki müfettiş görevlendirmiştir.

<https://www.ih.com.tr/haber-ogrenciye-siddet-uygulayan-ogretmen-aciga-alindi-1119431>

VAKA 57

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	Bilinmiyor
Gerçekleştiği Yer	Elâzığ/Ağın	Cinsiyeti	Kız
Okul Türü	İlköğretim okulu	Öğrenim Durumu	4.sınıf öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Kadın	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Sınıf öğretmeni		

Vaka Özeti: Şiddet olayı Elazığ'ın Ağın ilçesindeki bir ilkokulda gerçekleşmiştir. Sınıf öğretmeni verdiği şiiiri ezberlemediği gerekçesi ile çocuğa, sopayla vurma yoluyla fiziksel şiddet uygulamıştır.

<https://www.ntv.com.tr/turkiye/kaymakamin-esi-ogrencisini-darp-etti,VwF7Nq0MZki7fdUOSQRppA>

VAKA 58

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel ve psikolojik şiddet	Yaşı	Bilinmiyor
Gerçekleştiği Yer	Bursa	Cinsiyeti	Oğlan
Okul Türü	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	Öğrenim Durumu	10.sınıf öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Müdür, müdür yardımcısı ve öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet vakası Bursa'da Bir Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde gerçekleşmiştir. Okulun yurdunda kalan bir öğrenci içlerinde okul müdür ve müdür yardımcılarının da bulunduğu 6 öğretmen tarafından fiziksel şiddete maruz kalmıştır. Aile faillerden şikayetçi olmuş ancak idari veya adli bir soruşturmanın başlayıp başlamadığı bilgisine ulaşılamamıştır.

VAKA 59

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Sözel ve fiziksel şiddet	Yaşı	Bilinmiyor
Gerçekleştiği Yer	Çanakkale	Cinsiyeti	Bilinmiyor
Okul Türü	İlköğretim okulu	Öğrenim Durumu	Özel eğitim öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	İşitme engelli
Failin Görevi	Özel eğitim sınıf öğretmeni		

Vaka Özeti: Şiddet vakası Çanakkale'de bir ilköğretim okulunun özel alt sınıfında gerçekleşmiştir. Özel eğitim öğretmeni birden fazla sayıda ve işitme engeli olan çocuğa yönelik hem fiziksel hem de sözel/psikolojik şiddette bulunmuştur. Şiddete maruz kalan çocukların aileleri okul idaresi ile görüşmeler yapmış ve İl Milli Eğitim Müdürlüğüne şikayette bulunmuşlardır.

<https://www.canakkaleolay.com/haber/engelli-ogrencilere-siddet-iddiasi-1122>

VAKA 60

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	Bilinmiyor
Gerçekleştiği Yer	Samsun	Cinsiyeti	Kız
Okul Türü	İlköğretim okulu	Öğrenim Durumu	2.sınıf öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Bilinmiyor	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Sınıf öğretmeni		

Vaka Özeti: Şiddet vakası Samsun'un İlkadım ilçesindeki bir ilköğretim okulunda gerçekleşmiştir. Son 1 yıldır sınıftaki öğrencilere fiziksel şiddet uyguladığı söylenen öğretmen olayda adı geçen kız öğrencisine de hırpalama yoluyla fiziksel şiddet uygulamıştır. Aile darp raporu almış ve durumu hem polise hem de okul idaresine bildirmiştir.

VAKA 61

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	6.sınıf öğrencileri
Gerçekleştiği Yer	Sakarya/Hendek	Cinsiyeti	Bilinmiyor
Okul Türü	İlköğretim okulu	Öğrenim Durumu	6.sınıf öğrencileri
Failin Cinsiyeti	Bilinmiyor	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Türkçe öğretmeni		

Vaka Özeti: Şiddet vakası Sakarya'nın Hendek ilçesindeki bir ilköğretim okulunda meydana gelmiştir. Öğretmen iki çocuğun eline cetvel ile vurduğu sırada cetvelin kırılmasının ardından çocukların saçlarından tutarak kafalarını duvara vurma yoluyla fiziksel şiddet uygulamıştır. Aileler hem İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne hem de karakola şikayette bulunarak idari ve adli süreçlerin başlatılması talebinde bulunmuşlardır.

VAKA 62

VAKA ÖZETİ

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel şiddet	Yaşı	Bilinmiyor
Gerçekleştiği Yer	Gaziantep/Şahinbey	Cinsiyeti	Oğlan
Okul Türü	Lise	Öğrenim Durumu	Lise
Failin Cinsiyeti	Bilinmiyor	Özel durumu	Yok
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet olayı Gaziantep ilinin Şahinbey ilçesinde bir ortaöğretim kurumunda meydana gelmiştir. Haber detaylarında nedenine yer verilmeyen olayda sınıfta öğretmen, bir öğrencisine tokat ve tekme atma yoluyla fiziksel şiddet uygulamış ve diğer öğrenciler tarafından kameraya alınan şiddet anları da sosyal medyada paylaşılmıştır. Gaziantep Valisi olayla ilgili yasal işlem başlatıldığı yönünde açıklama yapmıştır.

<https://sputniknews.com.tr/20220109/lise-ogrencisine-ogretmen-siddeti-goruntulendi-valilik-yasal-islem-baslatti-1052558167.html>

VAKA 63

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel ve Sözel Şiddet	Yaşı	Bilinmiyor
Gerçekleştiği Yer	Ankara	Cinsiyeti	Oğlan
Okul Türü	İlköğretim Okulu	Öğrenim Durumu	1.sınıf öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Kadın	Özel durumu	Kaynaştırma öğrencisi
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet olayı Ankara'da bir ilköğretim okulunda gerçekleşmiştir. Kaynaştırma öğrencisi öğretmeni tarafından hem aşağılayıcı muameleye hem de fiziksel şiddete maruz kalmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından inceleme ve soruşturma başlatıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

<https://www.haber61.net/video/engelli-ogrenciye-siddet-uygulayan-ogretmen-aciga-alindi-h533483.html>

VAKA 64

Şiddet Vakası ve Faile İlişkin Bilgiler		Şiddete Maruz Kalan Çocuğa İlişkin Bilgiler	
Şiddet Türü	Fiziksel ve Sözel Şiddet	Yaşı	11
Gerçekleştiği Yer	Burdur/Bucak	Cinsiyeti	Oğlan
Okul Türü	İlköğretim okulu	Öğrenim Durumu	İlköğretim öğrencisi
Failin Cinsiyeti	Erkek	Özel durumu	Özel eğitim öğrencisi
Failin Görevi	Öğretmen		

Vaka Özeti: Şiddet olayı Burdur ilinin Bucak ilçesinde bir ilköğretim okulunda gerçekleşmiştir. Öğrenci öğretmeni tarafından fiziksel şiddete maruz bırakılmıştır. Öğretmen görevde uzaklaştırılmış, hakkında adli ve idari soruşturma başlatılmıştır. Şiddet görüntülerinin internet ortamına düşmesinin ardından ise öğretmen hakkında "nitelikli kasten yaralama" suçundan soruşturma başlatılmış ve öğretmen gözaltına alınmıştır.

<https://www.milliyet.com.tr/gundem/son-dakika-engelli-ogrenciye-siddet-uygulayan-ogretmen-gozaltina-alindi-2584339>

Bölüm: 5

Vaka Analizleri

Bu bölümde raporda yer alan vakalardan üç tanesi seçilerek, olayın ortaya çıkışı, sorumluluk zinciri, idari ve yasal süreçlerin işleyişi, ihlal yaşanmasını önleyebilecek mekanizma ve uygulamalar açısından analiz edilmiştir.

5.1. VAKA // 46

5.1.1. OLAYIN ORTAYA ÇIKIŞI

2018 yılında Güler Dağıtmaç'ın sahibi olduğu kreşte, kız ve erkek çocuklarının topluca iç çamaşırsız tuvalete götürülüp tokatlandığı görüntülerin sosyal medyada paylaşılmasıyla olaylar kamuoyunda yankı uyandırdı. Bu korkunç durumu açığa çıkaran kişi, aynı okulda temizlik görevlisi olarak çalışan Zeynep Atasever oldu. Bu olayda, Zeynep Atasever'in cesareti ve duyarlılığı, yaşananların ortaya çıkmasında önemli bir rol oynamıştır. Atasever, yaşananları cep telefonu ile kaydetmesi ve sosyal medyada paylaşmasıyla, kamuoyunun dikkatini bu olaya çekmiştir. Bu sayede, olayla ilgili gerekli soruşturma başlatılmış ve Güler Dağıtmaç hakkında dava açılmıştır.

Atasever, yaşananları cep telefonu ile kaydetmiş ancak okul yönetimi velileri ikna etmeyi başarmıştır. Kamuoyu, olayların ortaya çıkmasının ardından büyük bir tepki göstermiştir. Veliler, sosyal medyada bu olayları kınayan paylaşımlar yaparak olayı gündeme taşımışlardır.

Anaokulunun sahibi ve müdürü olan Güler Dağıtmaç, görüntülerin ortaya çıkmasının ardından okulu kapatıp kayıplara karışmıştır. Velilere gönderdiği mesajda, bazı kötü niyetli kişilerin kurumu hedef aldığını ve çocukları etkilenmemesi için eğitime ara verdiklerini belirtmiştir.

Zeynep Atasever'in Söylemleri;

Atasever yaşadıklarını anlatırken, oğlunun okulda topluca tuvalete götürüldüğünü ve öğretmenlerin çocukları dövdüğünü ifade etmiştir. Atasever, okul müdürüne işe alınması için yalvardığını, ancak okuldaki kötü muameleleri gördükten sonra işten ayrıldığını söylemiştir.

5.1.2. İDARİ VE YASAL SÜREÇLERİN İŞLEYİŞİ

Görüntüler televizyonda yayımlandıktan sonra Millî Eğitim Bakanlığı soruşturma başlatmıştır. Veliler çocuklarını okuldan alarak okul yönetimi hakkında suç duyurusunda bulunmuştur. Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı, bu skandal olayların ardından Güler Dağıtmaç hakkında "zincirleme şekilde kötü muamele" suçundan dava açmıştır.

İddianameye göre, Güler Dağıtmaç'ın 2 ay 15 günden 1 yıl 9 aya kadar hapisle cezalandırılması talep edilmiştir. Dava, İstanbul'da bulunan Anadolu 9. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülmeye başlanmıştır. Anadolu 9. Asliye Ceza Mahkemesi ilk davanın ertelenmesinin ardından Güler Dağıtmaç'ı "terbiye hakkından doğan disiplin yetkisini kötüye kullanmak" suçundan önce 6 ay hapis cezasına çarptırarak, devamında ise aynı suçu birden fazla çocuğa karşı işlemesi nedeniyle mahkeme, cezayı 10 ay 15 güne yükseltmiştir. Mahkeme sanığın yargılama sürecindeki davranışlarını dikkate alarak cezasında herhangi bir indirim uygulamamıştır.

5.1.3. SORUMLULUK ZİNCİRİ ANALİZİ: SORUMLULUK ZİNCİRİNDE KİMLER VAR? NELER YAPILDI? NELER YAPILMADI?

- **Anaokulu Sahibi ve Müdürü (Güler Dağıtmaç):** Anaokulunun sahibi ve müdürü olarak, çocukların güvenliği ve refahından sorumlu olan odak kişi doğrudan hak ihlalinde bulunmuştur.
- **Öğretmenler:** İhlalin gerçekleştiği anaokulunda çalışan öğretmenler, çocukların korunması ve eğitilmesi konusunda önemli bir rol oynamaktadır. Ancak ihlal yaşanırken çocukları korumamışlar ve hatta kimileri de farklı hak ihlali gerçekleştirmiştir. Hak ihlalinde bulunmayan diğer öğretmenler de bildirim yükümlülüklerini yerine getirmemişlerdir.
- **Veliler:** Veliler, çocuklarının güvende olduğundan emin olmakla yükümlüdürler. İhlal gerçekleşirken bu durumu fark etmemiş veya görmezden gelmiş olabilirler. Ancak ihlalin açığa çıkmasının ardından suç duyurusunda bulunarak sorumluluklarını yerine getirmeye başlamışlardır.
- **Millî Eğitim Bakanlığı:** Millî Eğitim Bakanlığı, bu tür eğitim kurumlarının denetlenmesi ve çocuk haklarının korunması konusunda esas sorumlu kurumdur. İhlalin görünür hale gelmesiyle soruşturma başlatılmıştır ancak ihlalin daha önce fark edilmesi ve önlenmesi için daha fazla denetim ve farklı denetleme mekanizmaları geliştirme ve uygulama yükümlülüğünü yerine getirmemiştir.

5.1.4. İHLALIN GÖRÜNÜR OLMASINI/AÇIĞA ÇIKMASINI SAĞLAYAN FAKTÖRLER

İhlalin görünür olmasını/açığa çıkmasını sağlayan en önemli faktör, olayın cep telefonuyla kaydedilmiş olmasıdır. Bu video, olayın kanıtı olarak kullanılmış ve Güler Dağıtmaç hakkında soruşturma başlatılmasını sağlamıştır.

5.1.5. İHLALIN YAŞANMASINI ÖNLEYEBİLECEK MEKANİZMA VE UYGULAMALAR

Denetim ve Gözetim

Anaokulları ve benzeri eğitim kurumları daha sıkı denetlenmeli ve düzenli olarak gözetilmelidir. İhlallerin daha erken tespit edilmesinde ve önlenmesinde çocukların bulunduğu eğitim kurumlarının düzenli takibi kritik önem taşımaktadır.

Çocuk Hakları Eğitimi

Öğretmenler ve okul personeli, çocuk hakları ve ihlalleri konusunda eğitilmelidir. Bu, çocukların bir hak ihlali yaşadıklarında buna tanık olan öğretmenlerin nasıl bir süreç izleyeceklerini öğrenmelerinde ve hak ihlallerinin tespit edilmesinde güçlendirici bir rol oynamaktadır.

Çocuk istismarına Yönelik Eğitim

İhlalin yaşanmaması için okul yönetimi, öğretmenler ve diğer personellere yönelik, çocuk istismarına karşı etkili bir eğitim ve farkındalık programı uygulanmalıdır. Eğitim, çocuk hakları, şiddetin zararları ve ihbar mekanizmalarını içermelidir.

Çocukların Güvenli Ortamda Duygusal Destek Alması:

Okullar, çocukların kendilerini güvende hissetmelerini sağlamalı ve duygusal destek sunmalıdır. Bunun sağlandığı okullarda, çocukların yaşadıkları hak ihlallerini ifade edebildikleri sistematik ve anlamlı mekanizmalar oluşturulabilir. Ayrıca, okullarda çocuklara danışmanlık ve destek hizmetleri sunulmalıdır.

Velilerin Bilinçlenmesi ve Aile Rehberliği:

Velilere, çocuklarının haklarını ve güvenliklerini nasıl koruyacaklarını öğreten eğitimler sunulmalıdır. Veliler, çocuklarının yaşadıkları deneyimleri daha iyi anlamalarına ve çocuklarının yaşadıkları olası hak ihlallerini fark etmelerine yardımcı olmalıdır. Aile içinde çocukları istismar veya şiddete uğramış ebeveynlerin destek ve eğitim alması sağlanmalıdır.

Risk Raporları ve Değerlendirme:

Okullarda çıkan hak ihlali vakaları ile ilgili detaylı bir risk analizi ve çözüm önerileri çalışması yürütülmelidir.

”

Hızlı İdari ve Hukuki Süreçler:

İhlal durumlarında hızlı ve adaletli bir idari ve hukuki süreç işletilmelidir. Suçlu bulunanlar cezalandırılmalı ve çocukların hakları korunmalıdır.

Çocuk Hakları Politikaları:

Ülke genelinde çocuk hakları politikaları ve yasal düzenlemeler güçlendirilmeli ve eğitim ortamlarında çocukları hak ihlallerinden koruyacak mekanizmalar oluşturulmalıdır. Ayrıca bu mekanizmalar düzenli olarak izlenmeli ve etkileri ölçülerek her zaman gerekli iyileştirmeler ve yenilikler yapılarak işlevsel bir yapı oluşturulmalıdır.

Çocuklar sadece fiziksel olarak değil, duygusal olarak da eğitim ortamlarında istismara maruz kalabilmektedir. Çocuk istismarını önlemek için, çocukların güvenliğini sağlayacak önlemlerin yanı sıra, çocukların istismarının belirtilerini tanıyabilmesi için farkındalık çalışmalarının yapılması da önemlidir. Çocuk hakları, sadece bireylerin değil, toplumun da sorumluluğudur. Bu nedenle çocuk hakları konusunda toplumsal farkındalığın artırılması için gerekli çalışmalar yapılmalıdır.

5.2. VAKA // 42

Ankara'da, Etimesgut'taki Dumlupınar İlkokulu'nda meydana gelen olayda, epilepsi hastası ve otizmlı M.F.D. (8) adlı oğlan öğrenciye şiddet uyguladığı iddiasıyla bir öğretmen hakkında çocuğun ailesi tarafından suç duyurusunda bulunuldu.

5.2.1. OLAYIN ORTAYA ÇIKIŞI

Olay, başka bir öğretmen tarafından cep telefonu ile kaydedilmiştir. Görüntülerde, kadın öğretmenin öğrencisine bağırarak onu ittiği ve üzerine sandalye attığı görülmektedir. Ayrıca, aynı okulda bakıcı olarak çalışan S.A. ifadesinde, öğretmenin uzun süredir çocuğa şiddet uyguladığını ve sürekli olarak boğazını sıktığını ve M.F.D.'nin yüzündeki kızarıklıkların fondötenle kapatıldığını belirtmiştir.

5.2.2. HUKUKİ ve İDARİ SÜREÇLERİN İŞLEYİŞİ

M.F.D.'nin ailesi, olayı öğrenince avukatları aracılığıyla Ankara Batı Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunmuş ve cep telefonu görüntüsünü delil olarak sunmuşlardır. Millî Eğitim Bakanlığı da konuyla ilgili bir açıklama yaparak öğretmenin açığa alındığını ve soruşturmanın devam ettiğini duyurmuştur. Bakanlık, olayı ciddi bir şekilde ele aldıklarını ve gereken adımların atılacağını ifade etmiştir.

5.2.3. SORUMLULUK ZİNCİRİ ANALİZİ:

SORUMLULUK ZİNCİRİNDE KİMLER VAR? NELER YAPILDI? NELER YAPILMADI?

Öğretmen: Öğrenciye şiddet uyguladığı iddia edilen öğretmen, başta çocukların güvenliği ve eğitimi olmak üzere, öğrencilere karşı sorumluluk taşıyan bir kişidir. İhlalin gerçekleşmesinde doğrudan sorumludur.

Okul Yönetimi ve İdareciler: Okul yönetimi ve idareciler, öğrencilerin güvenliğini sağlama ve öğretmenlerin davranışlarını takip etme sorumluluğuna sahiptir. Bu ihlali engellemek ve öğrencinin güvenliğini korumak için yeterli önlem alınmamış ve denetim yapılmamış olabilir.

Diğer Öğretmenler ve Okul Personeli: İhlalin kaydedildiği cep telefonu görüntüsünü çeken öğretmen ve diğer okul personeli, olayı belgeleyerek ihlalin açığa çıkmasına katkıda bulunmuşlardır. Ancak önceki dönemlerde yaşanan şiddet iddialarına ilişkin daha önce müdahale etmedikleri görülmektedir.

M.F.D.'nin Ailesi: M.F.D.'nin ailesi, çocuklarının güvende olduğundan emin olmakla yükümlüdür. İhlali öğrenince suç duyurusunda bulunarak sorumluluklarını yerine getirmişlerdir.

Öğrencinin Annesi **Pınar Doğan D.'nin** Söylemleri;

Pınar Doğan D., okulun önünde açıklama yaparak oğlunun otizmlı ve epilepsi hastası olduğunu ve öğretmenin şiddet uyguladığını dile getirmiştir. Öğretmenin açığa alındığını ve hukuki yollara başvurduklarını da eklemiştir.

5.2.4. İHLALİN GÖRÜNÜR OLMASINI/AÇIĞA ÇIKMASINI SAĞLAYAN FAKTÖRLER

İhlalin görünür olmasını/açığa çıkmasını sağlayan en önemli faktör, olayın cep telefonuyla kaydedilmiş olmasıdır. Bu video, olayın kanıtı olarak kullanılmış ve öğretmen hakkında soruşturma başlatılmasını sağlamıştır.

5.2.5. İHLALİN YAŞANMASINI ÖNLEYEBİLECEK MEKANİZMA VE UYGULAMALAR

Denetim ve Gözetim:	Okullar, öğrencilerin güvenliği ve öğretmenlerin etik davranışlarını sağlamak için daha sıkı denetim ve gözetim altında olmalıdır. Bu, ihlallerin daha erken tespit edilmesine yardımcı olacaktır.
Eğitim ve Farkındalık:	Öğretmenlere, okul personeline, velilere ve topluma, çocuk hakları ve ihlalleri konusunda eğitimler verilmelidir. Bu, ihlallerin önlenmesine katkı sağlayabilir.
Açık İletişim Kanalları:	Öğrenciler, veliler ve diğer okul personeli, şüpheli durumları raporlamak için güvenilir ve açık iletişim kanallarına sahip olmalıdır. Şüpheli durumların raporlanması ve ele alınması için uygun mekanizmalar sağlanmalıdır.
Hızlı İdari ve Hukuki Süreçler:	İhlal durumlarında hızlı ve adil bir idari ve hukuki süreç işletilmelidir. Suçlu bulunanlar cezalandırılmalı ve çocukların hakları korunmalıdır.
Öğretmen Seçiminde Dikkat:	Öğretmenlik mesleğine atanacak kişiler daha titiz bir şekilde seçilmeli ve çocukların güvenliği ve refahını sağlamak için gerekli yeterliliklere sahip olmalıdır.
Hukuki İşlem:	İddiaların doğruluğu mahkeme tarafından belirlenmelidir. Öğretmenin suçlu bulunması halinde adil bir ceza uygulanmalıdır.
Okul İçi Eğitim:	Okullarda periyodik ve nitelikli eğitim programları oluşturulmalıdır. Özellikle eğitim ortamlarına dahil olan her yetişkin ve çocuğun hak ihlalleri ve yapılması gerekenler konusunda bilinçlendirilmeleri gerekmektedir.
Çocuk Koruma Politikaları:	Okullarda çocuk koruma politikaları ve prosedürleri oluşturulmalıdır. Bu politikalar, şiddet ve ihlal durumlarını önlemeye ve ele almaya yönelik adımları içermelidir.
Makro Düzeyde Politika Değişiklikleri:	Devletler, çocuk haklarını korumak için daha güçlü yasal düzenlemeleri ve politikaları hayata geçirmelidir. Eğitim sektöründe çocukların güvenliği ve haklarına odaklanan politikalar oluşturulmalıdır.

Ayrıca bu vakaya bakıldığında okulda çalışan personelin beyanı şiddet olayının daha önce de görüldüğü yönünde olmuştur. Burada okul içerisindeki bildirim ve şikâyet mekanizmalarının var olup olmadığı önemli bir konudur. Bir eğitim kurumunda tekrarlı şiddet olaylarının varlığında kimsenin ihbar yükümlülüğünü uzun süre yerine getirmemesi bu konu hakkında yeteri kadar bilinçli olunmadığı ihtimalini akla getirmektedir. Çocuğun iyilik ve güvenlik halinin gözetilmesinden çocuğun bakım verenleri de sorumludur. Bu durumda uzun süredir şiddet gördüğü belirtilen çocuk için ailenin yeterli dikkat ve özeni gösterip göstermediği, olayın daha önce ortaya çıkmasında önemli bir unsur oluşturmaktadır.

5.3. VAKA // 317

Beyoğlu ilçesinde bulunan bir ilkokulda yaşanan olayda, Türkçe öğretmeni Serdar T. öğrencilere verdiği ödevleri kontrol etmek istemiştir 13 yaşındaki öğrenci T. K.'nin ödevini yapmadığını fark eden öğretmen, "Bir daha ödevlerinizi yapmadan buraya gelmeyeceksiniz" diyerek eline 3 adet tahta cetvel almış ve cetvelleri birleştirip T. K.'nin avucuna sert bir şekilde vurmuştur.

5.3.1. OLAYIN ORTAYA ÇIKIŞI

Kız çocuğu eve döndüğünde annesi çocuğun elini sargı bezi ile sarmıştır. Ancak hafta sonu tatili nedeniyle iki gün sonra okula gitmek zorunda kalan T. K.'nin elindeki ağrılar artmıştır. Daha sonra hastaneye götürüldüğünde başparmak kısmında bir kemik kırığı tespit edilmiş ve ailesi bu durum üzerine öğretmen Serdar T.'den şikayetçi olmuştur.

5.3.2. HUKUKİ ve İDARİ SÜREÇLERİN İŞLEYİŞİ

Savcılık tarafından öğretmen hakkında kasten yaralama suçundan 1,5 yıldan 4,5 yıla kadar hapis istemiyle dava açılmış ve soruşturma sonucunda öğretmen Serdar T.'nin davası İstanbul Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülmüştür. Duruşmaya tutuksuz sanık Serdar T. bizzat katılmıştır. Savunması alınan sanık, "Ödevini yapmayan öğrenciye sadece uyarıda bulundum ve 5 gün sonra kırık raporu alındı. Beraatimi istiyorum" demiştir.

Mahkeme, Serdar T.'yi "kastan basit yaralamak" suçundan 120 gün adli para cezasına çarptırmıştır. Öğrencisine yönelik "Kamu görevlisinin sahip bulunduğu nüfuzu kötüye kullanarak kasten yaraladığı" gerekçesiyle cezada artırma giden mahkeme, sanığın 150 gün süreyle 3 bin TL adli para cezasına çarptırılmasına hükmetmiştir. Verilen ceza miktarı ve sanığın sabıkasız oluşu nedeniyle ceza 5 yıl süreyle ertelenmiştir.

5.3.3. SORUMLULUK ZİNCİRİ ANALİZİ: SORUMLULUK ZİNCİRİNDE KİMLER VAR? NELER YAPILDI? NELER YAPILMADI?

Öğretmen Serdar T.: Öğrencinin ödevini yapmadığını fark eden öğretmen, eline aldığı cetvellerle öğrenciye fiziksel şiddet uygulamıştır. Bu nedenle ihlalin doğrudan faili olarak kabul edilmektedir.

Okul Yönetimi ve Personeli: Okul yönetimi ve diğer öğretmenler, öğrenci güvenliği ve öğretmenlerin davranışları konusunda sorumluluk taşırlar. Öğretmenin şiddet uygulama eğilimini gözlemlememiş veya önlememişler olabilirler.

⁷ <https://www.iha.com.tr/haber-ogrenciye-siddet-uygulayan-ogretmen-aciga-alindi-1119431>

5.3.4. İHLALİN GÖRÜNÜR OLMASINI/AÇIĞA ÇIKMASINI SAĞLAYAN FAKTÖRLER

Devletler, çocuk haklarını korumak için daha güçlü yasal düzenlemeleri ve politikaları hayata geçirmelidir. Eğitim sektöründe çocukların güvenliği ve haklarına odaklanan politikalar oluşturulmalıdır.

5.3.5. İHLALİN YAŞANMASINI ÖNLEYEBİLECEK MEKANİZMA VE UYGULAMALAR

- **Eğitim ve Farkındalık:**
Öğretmenler, öğrencilerle ilişkilerinde sabır ve empati konularında daha fazla eğitim almalıdır. Ayrıca, öğretmenler ve okul personeli öğrenci haklarına ilişkin farkındalık kazanmalıdır.
- **Okul İçi Gözetim:**
Okullarda daha sıkı iç gözetim uygulamaları olmalıdır. Bu sayede olası ihlaller daha erken tespit edilebilir.
- **Öğrenci Hakları Politikaları:**
Okullar, öğrenci haklarına saygıyı teşvik eden politika ve prosedürler geliştirmelidir.
- **İhlal Raporlama Mekanizmaları:**
Öğrenciler, veliler ve diğer okul personeli, şüpheli durumları raporlamak için güvenilir ve açık mekanizmalara sahip olmalıdır.
- **Hukuki İşlem:**
İddiaların mahkeme tarafından dikkatli bir şekilde incelenmesi ve yargılamanın adil bir şekilde yapılması önemlidir. Mahkeme, bu vakada öğretmene verilen cezayı belirlemiştir ancak iyi halden cezası ertelenmiştir. Bu durum diğer çocukların yaşayacakları olası fiziksel şiddet durumlarına ilişkin bir risk taşımaktadır.
- **Toplumsal Farkındalık:**
Toplumun çocuk hakları ve öğrenci hakları konusunda daha fazla farkındalık kazanması önemlidir. Bu, benzer olayların önlenmesine katkı sağlayabilir.
- **Makro Düzeyde Politika Değişiklikleri:**
Devletler, okullarda çocuk haklarını korumak için daha güçlü yasal düzenlemeleri ve politikaları hayata geçirmelidir.
- **Caydırıcı Yasalar:**
Yaşanan olay ve verilen ceza çocukların yaşadığı fiziksel saldırı ve hak ihlallerine karşı caydırıcı ve ağır olmalıdır ancak bu şekilde çocukların hak ihlallerinin önüne geçilmesi daha hızlı müdahaleler yaratabilmektedir.

Bu olayda, öğretmenin şiddet uygulamasının nedeni, öğrencinin ödevini yapmaması olmuştur. Ancak, ödevini yapmadığı için bir öğrenciye şiddet uygulamanın eğitim ortamlarında kabul görebilecek ya da kolaylıkla hayata geçirilebilecek bir “ceza yöntemi olması” eğitim ortamlarındaki denetim, gözetim ve ceza mekanizmalarının işlevselliğine dair şüphe uyandırmaktadır.

Bu olay, öğretmenlerin öğrencilerine karşı sorumluluklarının farkında olması gerektiğini göstermektedir. Öğretmenler, öğrencilerine eğitim verirken, onların gelişimlerini ve güvenliğini de göz önünde bulundurmalıdır. Öğrencilerin şiddete maruz kalmaması için gerekli önlemleri almak, öğretmenlerin görevidir.

Çocuklar, yetişkinlerin koruması altında olan bireylerdir. Onların şiddete maruz kalmaması için gerekli önlemlerin gerekli kişi ve kurumlar tarafından alınması gerekmektedir. Bu önlemler, hem mikro düzeyde (okullar, öğretmenler, aileler) hem de makro düzeyde (devlet kurumları, politikalar) alınmalıdır.

Çocuk hakları, sadece bireylerin değil, toplumun da sorumluluğudur. Bu nedenle, çocuk hakları ve ihlalleri konusunda toplumsal farkındalığın artırılması için gerekli çalışmalar yapılmalıdır.

Bölüm: 6

Vakalara İlişkin Değerlendirme ve Öneriler

Tarama yapılan vakalardan elde edilen veriler göstermektedir ki,

Okulda ve eğitim ortamında yaşanan şiddet vakası çoğunlukla çocuğun ebeveynine bildirmesi ile ortaya çıkmaktadır. Bu durum çocukların ve ebeveynlerin şiddete karşı güçlendirilmesinin önemi gösterir niteliktedir.

Ebeveynler, çocuklarına özellikle öğretmenleri tarafından uygulanan şiddet "daha düşük dozda" ve sözel ve duygusal olduğunda şiddeti bir disiplin aracı olarak kabul edebilmekte ve görmezden gelebilmektedirler. Bu durum şiddetin devamına ve etkilerinin artmasına yol açmaktadır. Bu sebeple, çocukların ve ebeveynlerin şiddetin her türünün bir ihlal olduğu konusunda güçlendirilmeleri çok önemlidir.

Çocukların okul içerisinde şiddete uğradıklarında başvurabilecekleri bir mekanizma ne yazık ki mevcut değildir.

Şiddeti uygulayan failin öğretmen olduğu ve gerçekleştiği şiddet eylemini kabul ettiği durumlarda, bu fiili meşrulaştırmak için çocuk üzerinden, çocuğun yaramaz olduğu veya çocuğun söz dinlemediği şeklinde bazı gerekçeler yarattığı görülmektedir. Öğretmenlerin çocukların hak ve özgürlük sahibi bireyler olduklarını kabul etmeleri ve sınıf içerisinde kullanacakları iletişim yöntem ve becerilerine ilişkin güçlendirilmeleri gerekmektedir.

Okul yöneticilerinin, öğretmenin uyguladığı şiddeti meşru gördükleri takdirde "Çok iyi bir öğretmen" şeklinde ifadeler kullanarak olayı kabul etmedikleri görülmektedir. Okul yöneticilerinin, sorumlu oldukları okulda gerçekleşen şiddet filini meşru görmediklerinde ise olay "büyümesin" diyerek çocuğu ve aileyi ikna etme çabasına girdikleri de görülmektedir. Okul müdürlerinin görmezden gelinen ve cezasız bırakılan şiddetin yeniden yaşanacağı ve bu şiddeti önlemekle birincil yükümü kişilerin kendilerinin olduğu bilgisini benimsemeleri gerekmektedir.

Çocukların, şiddete maruz bırakıldıklarında çoğunlukla okula gitmek istemedikleri pek çok vakada görülmektedir. Bu da çocukların okula devamında kesintiye sebep olmaktadır. Şiddete doğrudan maruz kalan ile bu şiddete tanık olan çocuklara yönelik psiko-sosyal açıdan güçlendirici programların uygulanması, şiddetin etkilerinin ortadan kaldırılması ya da hafifletilmesi açısından çok önemlidir.

Şiddet uygulayan öğretmenin ya da yöneticinin idari süreç sonrasında okul değişikliği yapması sık karşılaşılan bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak bu durum başka çocukların yaşayacağı şiddetin önünü açarken ve ihlalin de cezasız kalmasına neden olmaktadır.

- Okulda ve eğitim ortamlarında şiddetin nedenlerine çocuk hakları paradigması üzerinden yaklaşıldığında şiddetin temel nedeninin, çocukların hak ve özgürlük sahibi bireyler olarak algılanmayışı, okulun sistemlerinin eşitlikçi, katılımcı, hak temelli ve demokratik olmayışı olduğu söylenebilir. Bu sebeple öncelikle Devletin BMÇHS gereğince insan hakları temelinde okul sistemini kurma yükümlülüğünü çocuklarla ve eğitimin tüm paydaşlarıyla birlikte kurgulaması acil olarak karşımızda durmaktadır.
- Yaşanan tüm şiddet olaylarına ilişkin nedenleri ortaya çıkaracak ve önleme politikası geliştirecek bir okul sistemi bulunmamaktadır. Genel bir şiddetsiz okul yaklaşımıyla hak temelli programların geliştirilmesi önem kazanmaktadır

Eğitim Ortamında Şiddeti Önlemek ile İlgili Temel Yaklaşımlar

Johnson ve Johnson (1995)'a göre okulun görevi şiddeti önlemektir. Ancak günümüzde okullar şiddet kültürünün taşıyıcısı ve bizatihi şiddetin yaşandığı mekânlardır. Yaşanan şiddetin önlenmesinde öncelikle şiddetin ortaya çıkmadan önlenmesi temel hedef olmalıdır. Bunun için şiddetin bir kuşaktan diğer bir kuşağa aktarılması da önlenmelidir.

Okullar şiddetin nasıl ele alınacağı ile ilgili yeni bir program ile kendilerini yeniden yapılandırmalıdır. Bunun yanı sıra öğretmenler, okul idarecileri ve okuldaki diğer personele yönelik özel eğitim programları hazırlanmalıdır. Öğretmenler ve çocukla çalışan diğer personel şiddet içermeyen çatışma ve çözüm yöntemlerini kullanmalı ve şiddet içermeyen mesajlar vermelidir.

Tüm önleyici çabalara karşın şiddet gerçekleşmişse şiddetin olumsuz etkilerini azaltmak ve önlemeye çalışmak gerekir. Bunun yanı sıra şiddetin tekrar tekrar yaşanması önlenmelidir.

Fiziksel Ortam

Okulda yaşanan şiddet olaylarının gerçekleştiği yerler tespit edilerek bu mekânların yeniden düzenlenmesi önemlidir.

Personel

Okulda görev yapan öğretmenler, okul idarecileri ve diğer personelin hepsi öğrencileri bir birey olarak kabul etmelidir ve Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşmesini benimsemelidir. Personel ile ilgili bir diğer önemli nokta öğretmen-öğrenci oranıdır. Öğretmenlerin öğrencilerini gözlemleyebilmeleri ve öğrencilerinin davranışlarındaki değişimi fark edebilmeleri için bu gereklidir. Ayrıca öğrencilerin gelişimsel özellikleri ve çeşitli davranış sorunlarına nasıl müdahale edebileceği konusunda da öğretmenlerin bilgi sahibi olması önemlidir.

Okul Sosyal Hizmeti

Avrupa ve Amerika'da yaygın bir çalışma alanı olan Okul Sosyal Hizmeti'nin Türkiye'de gelişimi sağlanmalıdır. Kriz durumlarına müdahalenin sağlanması, akademik başarıyı arttırmak için müdahale stratejilerinin geliştirilmesi, çatışma çözme ve öfke yönetiminde yardımcı olma, çocuğun uygun sosyal iletişim becerileri geliştirmesine yardımcı olmak, çocuğun kendisini ve başkalarını anlama ve Kabul etmesine yardımcı olmak Okul Sosyal Hizmet Uzmanının temel görevleri arasındadır. ⁸

Psikolojik Danışma ve Rehberlik (PDR) Programları:

Okullarda uygulanan PDR programları gözden geçirilmeli ve yeni uygulamalar eklenmelidir. Yıllık psikolojik danışma ve rehberlik programları içerisinde duyguları ifade etme, iletişim ve sosyal becerileri geliştirme, problem çözme becerileri gibi konulara mutlaka yer verilmelidir. Bu konular sadece öğrencilere yönelik değil öğretmenler, idareciler ve diğer tüm personele yönelik düzenlenmelidir.

Akran Mentörler:

Hem akran zorbalığının hem de yetişkinden (öğretmen, okul idarecisi ve diğer personel olmak üzere) öğrenciye şiddetin ortaya çıkarılması ve önlenmesi konusunda Akran Mentörlerin rolü yadsınamayacak kadar önemlidir. Çocuk ve ergenler, kendi yaşlarına yakın akranlarının önerilerini daha fazla ciddiye almaktadır ve onları daha yakın hissederek sorunlarını daha kolaylıkla anlatabilmektedir. Öğrenciler arasında mentörlük yapabilecek olanlar belirlenerek bunlara gerekli eğitimler verilmeli ve akranlar arası öğrenme programları düzenlenmelidir.

Okul Kuralları

Her eğitim öğretim yılının başında okulun ve öğrencilerin gereksinimlerine göre okul kuralları yeniden belirlenmeli ve öğrencilerle okul kuralları hakkında konuşulmalıdır. Bu konuşmanın içeriğinde sadece kurallar değil, kurallara uyulmaması durumunda öğrencilerin karşılaşabileceği sonuçlar (şiddet içermeyen sonuçlar) da açık ve net bir şekilde ifade edilmeli ve öğrencilerin bunları anladığından emin olunmalıdır. Bu gibi durumlarda öğrencilerle bir sözleşme imzalamak öğrencilerin kuralara uymasında etkili olabilmektedir.

⁸ School Social Work Association of America, 2017: <http://www.sswaa.org>

Okullarda Çocuğa Karşı Şiddetin İzlenmesine Dair Göstergeler

YAPISAL GÖSTERGELER

ULUSLARARASI HUKUK ALANINDAKİ DÜZENLEMELER

Uluslararası Sözleşmeler (Genel eşitlik)

- Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi
- Avrupa Konseyi Çocukların Cinsel Sömürü ve İstismara Karşı Korunması (Lanzarote) Sözleşmesi
- İnsan Ticaretine Karşı Eyleme İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi
- Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi

SORULAR

- Türkiye sözleşmeye taraf mı?
- Çekince veya beyan koymuş mu? Koymuşsa Hangi maddesine?
- Ek protokolü imzalamış ve onaylamış mı?

Bildirgeler, prensipler, direktifler, tavsiye kararları vb

- Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi ve diğer sözleşmelerin genel yorumları
- Yargı Organlarının kararları
- Komitenin tavsiye kararları

SORULAR

- Devlet mevzuat ve uygulamaları bu tür bağlayıcı olmayan ama ilkesel ve uygulama iradesi öngören belgelerle uyumlu mu?

Yargı organlarının kararları ve sözleşme organlarının kararları

- AİHM'nin okullardaki şiddetle ilgili kararları (Costello-Roberts/Birleşik Krallık kararı gibi)
- Şiddetle ilgili kararlar
- CPT kararları
- İnsan hakları komitesi kararları
- Engelli hakları komitesi kararları

SORULAR

- Devlet mevzuat ve uygulamaları AİHM ve sözleşme organlarının çocukların şiddetten korunmasına dair kararları ile uyumlu mu?

ULUSAL HUKUKTAKİ DÜZENLEMELER

Anayasa

- T.C. Anayasası

SORULAR

- Çocukların her türlü şiddetten (fiziksel, duygusal, ekonomik, cinsel) korunması için düzenlemeler yapılmış mı? Düzenleme uluslararası hukukla uyumlu mu?

Yasalar ve diğer mevzuat

- 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu
- 5253 sayılı Dernekler Kanunu
- 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu
- Türk Ceza Kanunu
- Ceza Muhakemesi Kanunu

SORULAR

- Çocukların her türlü şiddetten korunmasına yönelik yasalar var mı?
- Mevzuatta eğitim kurumlarına devam eden çocuk ve gençlerin kendi aralarında gösterdikleri ayrımcı tutum (engelli, LGBTİ+), akran zorbalığı ve hiyerarşi ve zalimane muameleye dair önleyici mevcut mu?
- Bu yasalar çocukları şiddetten korumaya yönelik yeterli tedbirleri içeriyor mu?
- Yasalar ve tedbirler etkili bir biçimde uygulanıyor mu?
- Pozitif yükümlülükler düzenlenmiş mi, hassas gruplar için özel önlemler yer alıyor mu?
- Yasalarda etkili başvuru/şikâyet usulleri ve mekanizmaları tanımlanmış mı?
- Okullarda çalışacak uzmanlar- meslek elemanları çocukların gereksinimlerine yanıt verecek bilgi ve beceriye sahi mi? İnsan hakları ve etik temelli çalışıyor mu?
- Hangi meslek grupları müdahil?

Yargı organlarının kararları (HSYK)

- AYM
- Yargıtay
- Danıştay

SORULAR

- Hakimler ve savcılarının mesleğe kabul, atama ve terfi usullerinde, çocuk mahkemelerinde görev yapacaklar için özel bir (çocuk odaklı – hak temelli) eğitim veriliyor mu?
- Hakimler ve savcılarının mesleğe kabul, atama ve terfi usullerinde ayrımcılığı yasaklayan hükümler ve tedbirler var mı?
- HSYK'nın hâkim ve savcılara yönelik ayrımcılıkla ilgili kılavuzu ve/veya genelgesi var mı? (Sosyo-ekonomik düzey, etnisite vb.)
- Yeniden gözden geçirilecek çocuk hakimlerinin eğitimleri ve seçim kriterleri

ULUSAL HUKUKTAKİ DÜZENLEMELER

Yargı dışı denetim organları ve kararları

- Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
- Kamu Denetçiliği
- Meclis İHK

SORULAR

- Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu/ Kamu Denetçiliği Kurumu ve diğerleri anayasal güvenceye sahip mi? Kanunla mı düzenlenmiş?
- Var olan ulusal insan hakları kurumlarının görev tanımı çocukların şiddetten korunması ve güvenliklerini de içeriyor mu?
- Kurumlar bağımsız mı, ayrı bütçeleri var mı, uzman ve çalışanlarının bağımsız çalışmalarını sağlayacak yeterli güvenceler düzenlenmiş mi?
- Mevcut insan hakları kurumlarının görev tanımı Eğitim kurumlarına devam eden çocuk ve gençlerin kendi aralarında (mülteci, engelli, LGBTİ+, etnik ya da inanç farklılıkları nedeniyle) gösterdikleri ayrımcı tutum akran zorbalığı ve hiyerarşi ve zalimane muameleye dair ihlalleri kapsıyor mu? Kapsıyorsa bu alanda yeterli uzman istihdamı düzenlenmiş mi?
- Mevzuatta eğitim kurumlarına devam eden çocuk ve gençlerin kendi aralarında (mülteci, engelli, LGBTİ+, etnik ya da inanç farklılıkları nedeniyle) gösterdikleri ayrımcı tutum akran zorbalığı ve hiyerarşi ve zalimane muameleye dair özel bir önleyici bir mekanizma mevcut mu? Varsa etkin mi?

Veri Toplama

SORULAR

- Ulusal düzeyde çocukların okullarda her türlü şiddet ve istismardan korunması ile ilgili ayrıştırmış veri toplayan kurum var mı? Yoksa veri toplayan diğer mevcut kurumlar ayrıştırmış veri topluyor mu?
- Yerel düzeyde veri toplayan kurum var mı?
- Çocuk Hakları İl Koordinasyon Kurulu – Komiteleri okullarda çocukların her türlü şiddet ve istismardan korunması ile ilgili ne düzeyde veri topluyor?
- Belediyeler Kanunu kapsamında kurulan Çocuk meclisleri, okullarda çocukların her türlü şiddet ve istismardan korunması ile ilgili ne düzeyde veri topluyor?

Eylem Planları

SORULAR

- Çocukların okullarda her türlü şiddet ve istismardan korunmasına yönelik eylem planı var mı?
- Eylem planının yürütülmesi ve denetlenmesinden, gözden geçirilmesinden kimler/hangi yapı sorumlu, bu yapıda STK lara yer verilmiş mi?

SÜREÇ GÖSTERGELERİ

ÖNLEYİCİ TEDBİRLER ve GAYRETLER

EYLEM PLANLARI

SORULAR

- Çocukların her türlü şiddet ve istismardan korunmasının sağlanmasına yönelik mevcut eylem planı hedeflerine uygun yürütülüyor mu, değilse nedeni nedir?
- Eylem planı düzenli aralıklarla gözden geçiriliyor mu?
- Eylem planının oluşturulma ve gözden geçirme süreçlerine sivil toplum örgütlerinin katılımı sağlanıyor mu?

EĞİTİM ve KAMPANYALAR

SORULAR

- Okullarda çocukların her türlü şiddet ve cinsel istismardan korunmasının için önlemeye dönük yaygın, kapsamlı kampanyalar yapılıyor mu? Yılda kaç tane, ne kadar süreyle, içerikleri nedir, kampanyalar etkili mi?
- İlk ve orta öğretim kurumlarının okullarda çocukların her türlü şiddet ve cinsel istismardan korunmasına yönelik önlemler gözden geçirildi mi? Bu süreçte eğitimci meslek örgütleri, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelerle iş birliği yapıldı mı?
- Okullarda çalışanlara (yöneticilere, öğretmenlere ve diğer personele) çocuğun her türlü şiddet ve istismardan korunmasına yönelik eğitim veriliyor mu? Hangi meslek gruplarından, kaç kişiye eğitim verildi? Eğitimin süresi ne kadar?
- Okul aile birliklerine eğitim veriliyor mu? Neler yapıyorlar?
- Bu eğitim programının hazırlanması ve uygulanması sırasında üniversiteler ve sivil toplum örgütleriyle iş birliği yapılıyor mu, hangileriyle, hangi aşamada yapılıyor? – (Meslek örgütleri SHUDER, Çocuk Gelişimcileri Derneği vb.)
- Cinsel istismar konularında; meslek elemanları ve öğretmenlere yönelik güçlendirici özel programlar mevcut mu?
- Şikâyet mekanizmaları şiddet ve istismar mağduru çocuklar bakımından erişilebilir mi? Çocukların şikâyet mekanizmalarına erişimi yeterli mi?
- Çocukların uğradığı ihmal ve istismar vakalarını dile getiren kamu görevlileri sorunlar yaşıyorlar mı? Ne gibi sorunlar yaşıyorlar?
- Yasa yapıcılar ve politikacılar tarafından çocukların her türlü şiddetten ve cinsel istismardan korunmasına ilişkin açıklama yapılıyor mu?
- İlinizde vali, kaymakam, belediye başkanı tarafından çocukların her türlü şiddetten ve cinsel istismardan korunması konusunda açıklama yapılıyor mu?
- Okul idarelerinin çocukların her türlü şiddet ve istismardan korunması konusunda tavrı nedir? Örnek vakalar var mı?

EĞİTİM ve KAMPANYALAR

SORULAR

- Üst düzey idarenin tavrı nedir?
- Doğruluk payı: politikacıların tavrı nedir?
- Eğitim kurumlarında çocuklara yönelik her türlü şiddet ve istismar iddialarına ilişkin merkezi ya da yerel yetkililerin açıklamaları ne yönde oluyor? Yalanlama, bastırma, olumlama, örtme, kesin biçimde karşı çıkıp takipçisi olma vb
- Çocuk odaklı habercilik yapılıyor mu? Çocukların medyada ifşa edilmesi gibi sorunlarla karşılaşıyor mu? İlk ve orta öğretim eğitim müfredatı, çocuk ve gençlere karşı ayrımcılık, hak ihlali ve kötü muamele kapsamında gözden geçirildi mi, bu süreçte eğitimci meslek örgütleri, sivil toplum ve üniversitelerle iş birliği yapıldı mı?

VERİ TOPLAMA

SORULAR

- İdare okullarda çocukların her türlü şiddet ve cinsel istismardan korunması konularında araştırma yapıyor mu, araştırma sonuçları kamuoyuna açık mı? (BE, Sendikalar ve MEB)
- Okullarda çocukların her türlü şiddet ve cinsel istismardan korunmasına ilişkin veri toplanıyor mu? (BE, Sendikalar ve MEB)
- Son üç yılda (2021, 2022, 2023) okullarda karşılaşılan çocuğa yönelik şiddet ve/veya istismar vaka sayısı nedir? (BE, Sendikalar ve MEB)
- Son üç yılda (2021, 2022, 2023) okullarda karşılaşılan çocuğa yönelik şiddet ve/veya istismar vakaları incelendiğinde karşılaşılan vakaların şiddet türlerine (fiziksel, duygusal, cinsel, ekonomik) göre dağılımı nedir? (BE, Sendikalar ve MEB)
- Son üç yılda (2021, 2022, 2023) okullarda akran şiddeti ve/veya istismarı yaşayan çocuk sayısı nedir? (BE, Sendikalar ve MEB)
- Son üç yılda (2021, 2022, 2023) okullarda öğretmen tarafından şiddet ve/veya istismara maruz kalan çocuk sayısı nedir? (BE, Sendikalar ve MEB)
- Son üç yılda (2021, 2022, 2023) okullarda yöneticiler tarafından şiddet ve/veya istismara maruz kalan çocuk sayısı nedir? (BE, Sendikalar ve MEB)
- Son üç yılda (2021, 2022, 2023) okullarda diğer personeller (temizlik görevlisi, hizmetli, kat görevlisi, güvenlik vb.) tarafından şiddet ve/veya istismara maruz kalan çocuk sayısı nedir? (BE, Sendikalar ve MEB)
- Son üç yılda (2021, 2022, 2023) okullarda çocuklar en çok hangi meslek grubu/personel tarafından şiddet ve/veya istismara maruz kalıyor? (BE, Sendikalar ve MEB)
- Son üç yılda (2021, 2022, 2023) okullarda kolluk kuvvetleri tarafından şiddet ve/veya istismara maruz kalan çocuk sayısı nedir?
- Yaşadığı şiddet, ihmal ve/veya cinsel istismar nedeniyle intihar eden çocuk var mı? Sayısı nedir?

VERİ TOPLAMA

SORULAR

- Bu vakalara ilişkin ailenin tutumu nasıl oluyor? Destek mekanizmaları var mı?
- Son üç yılda (2021, 2022, 2023) okullarda şiddet ve/veya istismara maruz kalan çocukların cinsiyet dağılımı nedir?
- Son üç yılda (2021, 2022, 2023) okullarda şiddet ve/veya istismara maruz kalan çocuk vakalarının görüldüğü illerin dağılımı nedir?
- Son üç yılda (2021, 2022, 2023) okullarda şiddet ve/veya istismara maruz kalan çocuk vakalarının görüldüğü okulların dağılımı nedir?
- Son üç yılda (2021, 2022, 2023) okullarda şiddet ve/veya istismara maruz kalan özel durumlu çocuklar (etnisite, cinsel yönelim, engellilik, mültecilik vb.) var mı? Oranları nedir?
- Son üç yılda (2021, 2022, 2023) okullarda şiddet ve/veya istismara maruz kalan çocuklarla ilgili adli ve idari yargıya taşınan olay sayısı nedir? Sonuçları nelerdir?
- Engel gruplarındaki (özellikle zihinsel) çocukların her türlü şiddet ve cinsel istismardan korunması konusunda veri var mı? Araştırmalar yapılıyor mu?
- Üniversiteler ve ilgili STK'lar çocuğun her türlü şiddet ve cinsel istismardan korunmasına ilişkin kamuoyuna açık araştırma yapabiliyor mu? Değilse nedeni nedir?
- Araştırmaların sonuçları yürütme tarafından dikkate alınıyor mu, sorun alanlarıyla ilgili önlem alınıyor mu, bu süreçte sivil toplumla iş birliği yapılıyor mu?
- İdare sivil toplum iş birliği pratikte sağlanıyor mu? İdare, çocuk hakları alanında çalışan STK'lara ayrımcı yaklaşıyor mu, yanıt evet ise buna dair veri var mı?

BÜTÇE / KAYNAK

SORULAR

- Okullarda çocukların her türlü şiddetten ve cinsel istismardan korunmasına ilişkin; eğitim ve kampanyalar için kaynak ayrılmış mı? Hangi bütçede, hangi kalemden ne kadar? (Ulusal ve yerel)

KORUYUCU TEDBİRLER

İNSAN HAKLARI KURUMLARI

SORULAR

- İnsan hakları kurumları bağımsız çalışabiliyor mu? (Mekanizmayı işleten kişilerin başına bir şey gelip gelmediği)
- Şikâyet eden ve şikâyete bakan kişilerin misillemeye uğramaması için yeterli güvenceler var mı? Güvenceler pratikte etkili mi?
- İnsan hakları kurumları ve/veya bağımsız uzmanları mahkemelerde bilirkişi ve/veya müdahil olarak yer alıyor mu? Çocuk hakları alanında uzman kişiler var mı? Çocuk alanında çalışan STK'lar ve diğer temsilcilerle iş birliği yapıyorlar mı?
- Denetleme organları ne sıklıkta denetlemekle yükümlü? Neler yapıyorlar?
- Bütçe ve yeterli ve yetişmiş personel mevcut mu? (Nüfusa oranı)
- Kamuyu bilgilendirme kaynakları var mı? Kamuyu düzenli /periyodik olarak bilgilendiriyorlar mı?

YARGISAL YOLLAR

SORULAR

- AYM, Yargıtay, Danıştay'ın, okullarda fiziksel güvenlik ve her türlü şiddet nedeniyle yaşam hakkının yitirilmesine ilişkin olumlu/ olumsuz örnek oluşturan kararı var mı?
- AYM, Yargıtay, Danıştay'ın, okullarda cinsel, fiziksel ya da duygusal istismara ilişkin olumlu/ olumsuz örnek oluşturan kararı var mı?
- Soruşturma usulleri (çocuğa özel düzenlemeler) etkin mi?

DESTEK MEKANİZMASI

SORULAR

- Yönlendirici/bilgilendirici/ güçlendirici yapılar (STK'lar da dahil olmak üzere) hizmetler mevcut mu? Kamu idaresi tarafından tanınıyor mu?
- Destek mekanizmaları erişilebilir mi?
- Mağdur çocuğun ve ailelerin ihtiyaçlarına uygun farklı destek olanakları (akran desteği, bağımsız savunucu vb) var mı? Ücretsiz mi? Bu destekler hangi mekanizmalar tarafından yürütülüyor? Sivil toplum tarafından mı yürütülüyor?
- Çocukların, adalete erişim sürecinde destekleyecek tedbirler/meکانizmalar var mı? Bu gruplar bakımından erişilebilir mi? (Tercüman, adli yardım, psikolojik destek, akran desteği – rehber öğretmenler, sosyal hizmet uzmanları vb)
- Mağdurların adalete erişimini destekleyecek adli yardım, ücretsiz çevirmen, akran desteği, sosyal çalışmacı vb desteklerden hangileri sağlanıyor, kimler/hangi kurumlar tarafından?

DESTEK MEKANİZMASI

SORULAR

- Özel ihtiyacı olan çocuklara yönelik (engel grupları) destekleyecek adli yardım, ücretsiz çevirmen, akran desteği, sosyal çalışmacı vb desteklerden hangileri sağlanıyor, kimler/hangi kurumlar tarafından?
- Şiddet ve cinsel istismar mağduru çocukların ailelerine destek sağlanıyor mu? (Çocuklarına nasıl davranmaları gerektiği?)
- Travma konusunda? Adalete erişim ve başvuru mekanizmaları konusunda?)
- Şiddet ve cinsel istismar mağduru çocukların özel ihtiyacı olan ailelerine destek sağlanıyor mu? (Çocuklarına nasıl davranmaları gerektiği? Travma konusunda? Adalete erişim ve başvuru mekanizmaları konusunda?) (Eksi 35 derneği – okullarla protokolü ve sivil izleme verileri)
- Okullarda öğrencilerin sayısı ile orantılı rehber öğretmenler var mı? Sosyal Hizmet uzmanı var mı?

SİVİL TOPLUMLA İŞ BİRLİĞİ

SORULAR

- Okullarda çocukların her türlü şiddet ve cinsel istismardan korunmasına yönelik yerel bir politika var mı? Ulusal düzeye ulaşabiliyor mu?
- Okullarda çocukların her türlü şiddet ve cinsel istismardan korunmasına yönelik ulusal bir politika var mı? Yerel düzeye ulaşabiliyor mu?
- STK'ların (özellikle çocuk alanında çalışan STK'lar) bağımsızlıklarını koruyarak, müdahaleye maruz kalmadan, yerel düzeyde bütçe/kaynak ve olanaklarına erişimi mevcut mu?
- STK'ların (özellikle çocuk alanında çalışan STK'lar) bağımsızlıklarını koruyarak, müdahaleye maruz kalmadan, ulusal düzeyde bütçe/kaynak ve olanaklarına erişimi mevcut mu?
- STK'lar (özellikle çocuk alanında çalışan STK'lar) raporlarını özgürce, herhangi bir müdahaleye maruz kalmadan yayınlanabiliyor mu?
- Çocuk alanında çalışan STK'ların yerel düzeyde gerçekleşen karar alma mekanizmalarının işlediği toplantılara katılımında çoğulculuk, tarafsızlık, bağımsızlık ilkesi uygulanabiliyor mu?
- Çocuk alanında çalışan STK'ların ulusal düzeyde gerçekleşen karar alma mekanizmalarının işlediği toplantılara (özellikle politika yapıcılarla gerçekleşen) katılımında çoğulculuk, tarafsızlık, bağımsızlık ilkesi uygulanabiliyor mu?
- Okullara girebiliyor mu? Cinsel istismar ve şiddet mağduru çocuklara yönelik neler yapıyor?
- Öğretmenler ve idareciler STK'ların görüşlerini önemsiyor mu? Sürece dahil olmalarını sağlıyor mu?

